

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hetes soros péntek sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási péntek sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, február 1.

Mai számunk főbb közleményei:

Az aradi állomás hibái.
Feloszlatták a Házat.
A párisi katasztrófa.
A tévedések gyorsvonata.
Jogot a nőknek.
Kullasztatások.

A király szava.

Arad, január 31.

Ufelsége iródiákja már nem olyan bő szavu, mint azelőtt, csak négy-öt év előtt is. A nemzethez nem ír már olyan hosszú, lélekre beszélő leveleket, se pedig olyan katonás, kemény ultimátumokat, mint azidőben. A manifestum, amelyet napok óta vártak, s amely ma végre a politikai hírszolgálat körmei közé jutott, néhány sornyi és csak tényeket foglal magában. A királyi kézirat, amelyet a hivatalos lap holnapi száma fog közölni, a következő:

Kedves gróf Khuen-Héderváry!

Magyar kormányomnak Ön által felajánlott lemondását nem fogadom el. Jóváhagyólag tudomásul veszem, hogy az országgyűlés feloszlátása és az új országgyűlésnek annak idején való összehívása iránt előterjesztést fog tenni.

Kelt Bécsben, 1910. évi január hó 31-én.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly, s. k.

Csak ennyi. A megokolás, amelyet bizonyára vártak, elmaradt; ural-

kodói elhatározásokhoz nem föltétlen szükséges ez. Az igaz, hogy a jelen esetben szinte fölösleges is volt.

Egyéb nem is követhette a képviselőház bizalmatlansági határozatát. Formák kedvelői talán többet vártak; igazán nem lenne több mondanivalója a királynak, amikor a nemzethez szól? De a király, ugylátszik, kerülni akart minden szubjektivitást s érintetlenül hagyta az érzelmek hurjait. Csupán azt tudatta a nemzettel, hogy a döntő elhatározásra készen áll.

Ezzel kétségtelenné vált, hogy az új választások a küszöb előtt vannak. S mégis, mintha a király kézírata még egy lehetőségét kínálna annak, hogy az ex-lexben való választásokat elkerüljék. Hiszen a föloszlátás iránt való kormány-előterjesztés nem olyan munka, hogy arra külön megbízatás kellene. Voltak, akik mára magának a feloszlátásnak tényét várták. Ez nem történt meg. Két oka lehet ennek. Az egyik kétségtelennül az, hogy a kormány a választásokra leendő berendezkedésre időt kapjon. A másik az, hogy még a feloszlátás megtörténte előtt is bekövetkezheessen valami, ami azt fölöslegessé teszi, vagy eltolja.

A királyi kézirat a kormánynak igazolása, a miért a képviselőház bizalmatlansági határozata után, a lemondást megkísérelve, helyén maradt. De a forma, a hogy a föloszlátásról szól, mintha közbenső lépcső volna az utolsó fokig, a melyen túl már a szavazások cselekvésére van

szükség. S talán ez az oka, hogy a manifestumnak várt királyi kézirat a feloszlátás indokolását, a körülmények érintését, a melyek azt szükségessé teszik, mellőzte.

Hanem a helyzeten ez a sajátos forma, a kibontakozás lehetőségének ez a vékony pallója aligha fog változtatni. Pedig, ha a kormánynak nehezebb lett a helyzete, halványultak a tervbe vett nemzeti ellenállásnak kilátásai. Abból, hogy a városok egy része eddig is szó nélkül, a bizalmatlansági javaslatok elvetésével vette tudomásul az új kormány kinevezését, hogy a kereskedelmi és iparkamarák egy része udvarias módon üdvözölte a reszort-minisztert, — mindenesetre kiolvasható, hogy a törvényhatóságok az időt, a körülményeket nem találják alkalmasnak a nemzeti ellenállásra. Az a tevékenység, amelyet a koalíció, majd annak egyes pártjai a parlamentben folytattak, nem tudott olyan rokonszenves lenni, hogy azt most a vidék, a törvényhatóságok folytassák. A nemzeti ellenállás nélkül pedig nemcsak a kormány helyzete lesz könnyebb, de veszít erejéből azok tekintélye is, akik erre zászlót bontottak, riadót futtak. Vajjon hivatkozhatnak-e joggal arra, hogy a nemzet áll cselekvéseik mögött, ha a nemzetnek oly tekintélyes része, jelentős szerve, mint a törvényhatóságok összesége, közömbös marad a szavukra?

Minden érdek tehát azt parancsolná, hogy az utolsó szó előtt, a

Filharmoniai hangverseny.

Földessy Arnoldnak, a magyar királyi Opera kiváló első cellistájának szereplése tette jelentőssé a filharmonikusok harmadik, vasárnapi hangversenyét. A gordonkának, ennek az igazi bűbájos hangszernek hivatott mestere Földessy. Ez a hangszer, mely az emberi hanghoz legközelebb áll, igen hálás anyagnak bizonyult a legkiválóbb magyar instrumentalista művész kezében. Szinte a hegedűnek hanghatásait váltotta ki a zseniális Földessy kétszáz esztendőes gordonkájából. Lágy tónusa, erős lyraisága mellett szembeszökő volt óriási technikai készsége és érett felfogása.

Brahms Jánosnak, a tisztult kamarazene egyik jeles mesterének szép „Ünnepi nyitányá”-val kezdődött a hangverseny. Brahmsnak ez a műve telve van rejtett harmóniai szépségekkel és a hangszerelés finomságai is föl-fölcsillannak. Filharmonikusaink igyekeztek minél szebb kivitelben bemutatni a szép alkotást, de nem mindenütt sikerült nekik a mű alaphangulatát eltalálni. E mellett a teremben oly hőség uralkodott, hogy a vonós hangszerek csakhamar lejebb hangolódtak és a tiszta játék rovására disztónáltak egymástól és a fafuróktól.

Földessy lépett ezután a pódiumra és előadta Goitermann két tételes gordonkahang-

versenyét. Az első tételben az értelem mélységével, a lágy, puha hangok dynamikájával, míg a második résben a technika szédületes kifejelettségével ragadta el az aradi műértő publikumot. A művészt Scherhagné Balez Mária urnó kísérte zongorán nagyon ügyesen.

Ezután ismét a filharmonikusok szerepeltek. Mozart-nak, a klasszikus zene atyamesterének örökbeeső Es dur szimfóniáját játszották el ügyes felfogásban és látható alapos készséggel. Egy-két helyen azonban jobban szeretünk volna nagyobb finomságot észlelni; a bájos rokokó-zene szépségei sokkal jobban érvényesültek volna. Amde általában véve mégis sikerülten adták vissza a mű gondolatmenetét és tendenciáját.

Most következett a zenei estély legmagasabb élvezete. Földessy eljátszotta Sarasate „Cigánydala”-it. Az eredetileg hegedűre írt mű előadása óriási technikai készséget követel. Földessy nehezekebb hangszere is kihozta a hegedű-futamokat és biztos, könnyed fölénnyel győzedelmeskedett a legnehezebb futamok és üveghangok felett.

Valóban Földessy beigazolta az előlegezett bizalmat, mely iránta nemzetközien elismert neve miatt nyilvánult és mindvégig a leglekezebb ünnepelésekben volt része, úgy, hogy a közönség szünni nem akaró tapsaira ráadást

adott, melyet szintén vagy élvezettel hallgatott meg a publikum.

A szépen sikerült hangversenyt Grieg „Sigurd Jorsalfar” című zeneképei zárták be. A három tételes mű egyike a leghájasabb zenekari daraboknak. A nagy norvég zeneszerző egész lelkét beleöntötte a zenéjébe, fantasziája pedig exotikus és színes hangszerezéssel párusulva szabadon csapong minden tételben. Szinte beleheljük a hangok hallatára Ibsen és Björnson északi hazájának tiszta levegőjét. Az intermezzo kuszá vonós témáival szinte egy fájó kérdőjelként hat reánk, míg a hódolati induló erős akkordjaival, széles harmonizálásával impozáns hatásokat kelt. E művet teljesen korrektül interpretálták és Zellner karmester mesteri vezénylete alatt minden szépsége érvényesült a nagy zeneszerző alkotásának.

A filharmonikusok derék elnökének, a finom érzékű Mandl dr.-nak figyelmébe ajánljuk a modern magyar zeneszerzők műveinek kultiválását is. Hiszen a mai generációban is vannak egész elismert nevű zeneirők. Dohnányi, Bartók, Könyeg egy-egy alkotása megérdemli a fáradságot és legalább az aradi műértő közönség is látja, hogy a magyar szerzők is dolgoznak a művészet terén.

Reméljük, a legközelebbi hangversenyen egy legalább is szóhoz fog jutni.

Csányi Máttyás.

visszavonhatatlan királyi rendelkezés megtörténte előtt kísérletek történnének a hibák és botlások visszacsínálására, a kibontakozás igazi alapjához való visszatérésre. Mindezek el-
lenére nincs kilátás, hogy ez így legyen. A mai királyi kéziratot követni fogja egy másik, a mely, ha nem is lesz hosszabb, többet fog mondani: a főelosztatok megtörténtét, az új választások kiírásának elrendelését.

Az aradi állomás hibái.

Tévedések, mulasztások.

Írta: Schór Lajos, az Acsev. főmérnöke.

„Arad állomás kibővítése” címmel Schór Lajos főmérnök cikket írt, amely az Aradi Mérnök Egyesület Közlönyében holnap fog megjelenni. A nagyérdemű közleményből, amely különösen szak-
körökben fog feltűnést kelteni, módunkban van már ma a következő főbb részeket közölni:

A közgazdasági és államgazdasági érdekek kielégítésére a közlekedés és emmenter a vasuti forgalomnak helyes és megfelelő lebonyolítása bír a legnagyobb befolyással. Elsőrendű fontosságú tehát, hogy a vasutnak üzembiztos és teljesítőképes üzleti működése megfelelő berendezésekkel biztosítható, hogy ezáltal képessé legyen a közforgalmi igényeket, ezek: — a szállítás biztonsága, rendessége és gyorsasága — akadálytalanul kielégíteni. Kétségtelen, hogy a vasuti állomásnak ezeket az érdekeket kell szolgálni, és úgy köz- mint államgazdasági tekintetből elvitázzhatatlan fontosságú az, hogy az állomás befogadó képes, a személy áru és teherforgalomnak biztos, akadálytalanul és gazdaságos lebonyolítására alkalmas és megfelelően berendezett legyen.

Sajnálatos kell megállapítanunk azt, hogy a mostani állomás már befejezett átalakítása és bővítése ugyanazokkal az elvi hibákkal bír, a melyek a múltban az állomás üzembiztoságát, forgalmának megfelelő és gazdaságos lebonyolítását akadályozták, és dacára annak, hogy a zsilvölgyi szénvonalat Piski állomásról irányok szerint ma már legnagyobb részt rendezve jutnak be Aradra, beigazolt tény az, hogy az óriási teher és helyi áru forgalommal bíró, a hatalmasan fejlődő Arad állomásnak befogadó képessége nem fokozódott, az állomási szolgálat teljesítése nem lett kedvezőbb, a személy, áru és teherforgalom lebonyolításának nehézségei ma is csaknem ugyanazok, mint a milyenek voltak a milliószerű felemészítő állomás bővítés előtt.

Első pillanatra ez az állítás tulzottnak látszhatik ugyan, de azok, kik Arad állomáson megfordulnak és különösen azok, akik a vasutas szemével nézik az állomásnak vágánytérbővítését, ezt az állítást sajnálatosan igaznak fogják találni. Arad állomás bővítésének tervezésénél újlag beigazolódtott az, hogy az állomást a jövő fejlődésre való képesség biztosítása nélkül, pillanatnyi igények teljesítése céljából, vagy momentán előnyökért — legyen ez pénz vagy időbeli előny — átalakítani végzetes hiba, valamint végzetes hiba azokat az eredetileg már helytelenül szituált állomási elrendezéseket meglévő helyükön bővíteni, amikor azok előreláthatólag céljaiknak a tervezett átalakítás folytán sem lesznek képesek megfelelni.

Beigazolódtott, hogy a teljesítő és fejlődő képesség, a személy- és áruforgalom akadálytalan, biztos és gazdaságos lebonyolítása tekintetéből meg nem felelő állomást biztos kézzel alapjában kell átalakítani és nem szabad visszariadni a legnagyobb anyagi áldozatoktól sem akkor, ha a régi állomás keretei, kezelési helyei, vágány csoportjai a forgalmi követelmények szempontjából kedvezőtlenül vannak elhelyezve és ha gyökeres átalakítás nélkül az állomás rendeltetésének nyilvánvalóan képtelen lesz megfelelni.

Arad állomás bővítésének tervezésénél úgy látszik a helytelenül alkalmazott takarékoság volt a döntő tényező, mert különben lehetetlenségnek látszik az, hogy az intéző köröknek ne

lett volna bátorságuk eredményesen bebizonyítani azt, hogy az állomási szolgálat teljesítése tekintetéből elvi hibákkal bíró pályaudvart toldó földő építkezésekkel és pillanatnyi szükség kielégítő vágányi hosszakkal és elrendezésekkel megjavítani lehetetlen, valamint azt, hogy Arad állomásnak specialis situációjánál és forgalmi viszonyainál fogva a felvételi épület, az áruaktárakat és kezelési helyeket kölcsönös helyzetükben megtartani, valamint a teheráru és a személyforgalom céljaira szolgáló vágánycsoportokat eredeti elhelyezésükben meghagyni nem szabad. Hogy az átalakított állomás tervezésénél elkövetett hibákat kellőleg megvilágítsam, ismertetnem kell röviden az állomás situációját. Arad állomása hosszirányban — megközelítőleg — nyugatról-keletre fekszik, délen a város, északon az Acsev. műhelytelepe határolja. Nyugatról a budapesti irányon kívül jobboldalt a szegedi és a polturai, balról a brádi, míg keletről a fűtőházi, erdélyi és temesvári irányok futnak be az állomásra. Az állomásnak déli, a városfelőli oldalán a felvételi épület és ezzel a budapesti irány felé csaknem egy vonalban kizárólag csónka vágányok mellett a lerakó helyek, a fel- és leadási áru-
rakodók és áruaktárak fekszenek. Az áruaktáraktól északra, a tulajdonképeni vágánytérben az árukezelésre szolgáló 3 csónka-vágány van elhelyezve, ettől kezdődőleg tovább északra a személyforgalom vágányai jutnak és pedig 2—2 csónka az acsev. motorjai részére és 3, illetőleg csak 2 átmenő vágány a máv. személyvonattal részére. Ezt követik most már a tehervonatok vágányai és ezek után a gurítóval összekötött rendező vágányok. A vágányhálózatnak itt ismertetett elhelyezésénél azonnal szembeszökik a hatalmas személy- és különösen nagy helyi áruforgalommal bíró Arad állomásnak az a többé alig, vagy csupán újabb igen jelentékeny áldozatok árán korrigálható nagy hibája, hogy a teherforgalomnak és árukezelésnek vágánycsoportjai közé a személyforgalom vágányai jutnak és nem szorul bővebb bizonyításra, hogy a személyvonatok be- és kijáratú vágányainak beékelése a teher és áruforgalom vágányai közé milyen rendkívüli módon nehezíti meg nemcsak az állomási szolgálat teljesítését, a forgalom akadálytalan és gazdaságos lebonyolítását, hanem milyen nagy veszélyt rejt magában a személy és vagyonbiztonság tekintetéből.

E cikknek nem lehet feladata a vágánycsoportok hibás elhelyezésének részleteivel foglalkozni annál kevésbé, mert e nélkül is világos, hogy a vonatrendezések, valamint az áru-
rakhelyekhez és onnan való áttállások céljából szükséges tolatások a személyforgalom által nem csak állandóan megakasztatnak, de miután a tolatások csaknem kizárólag csupán személyforgalmi vágányok keresztezésével mellett történhetnek, nyilvánvaló, hogy az egész napon át folytatott tolatások a vonatközlekedést a legnagyobb mértékben veszélyeztetik.

Tekintettel pedig Arad állomás rehamos fejlődésére, kétségtelen, hogy ez a veszély folytonosan növekedik, a tehervonatok forgalmának rendes lebonyolítása fokozatosan kedvezőtlenebb és költségesebb lesz és a jövőben alig lesz lehetséges a helyi áru kezelést is helyesen és gazdaságosan kiszolgálni annál kevésbé, mert ezeknek a szolgálati teendőknek lebonyolítására szolgáló vágánycsoportok olyképen vannak elhelyezve és az állomás területébe beleékelve és elhatárolva, a mely a fejlődő állomás okvetlen szükséges bővítését és az elkövetett hibáknak javítását csaknem teljesen kizárja.

Dacára annak, hogy az itt említett vágány csoportoknak ily módon történt elhelyezése egymagában elégséges volna annak igazolására, hogy a nagyforgalmú állomás jelenleg sem, de kétségtelenül a jövőben sem lesz képes a közforgalmi igényeket kielégíteni, nagy általánosságban ki kell terjeszkednem az állomás átalakítás ama hibáira, a melyek a szolgálati ágaknak — nevezetesen a személy, áru forgalmat, a teher vonatok rendezését, a mozdony cserét, a gyorsáru, posta és podgyász kezelésnek végrehajítását a legkedvezőtlenebbül befolyásolhatják.

1. Személyforgalom, posta, podgyász kezelés. Mint már említettem, a felvételi épületnél a csarnok alatt az I., II., III. számú, összesen 3 vágány áll a személyforgalom céljaira. Ezek közül az állomásnak nyugati (bpesti) ol-

dala felé az I. sz. csarnok vágány a szegedi irány, a II. sz. a budapesti irány, a III. sz. pedig a brádi irány folytatásában, míg a keleti (erdélyi) oldalon az I. sz. vágány csónkában, a gyorsáru épület felé, a II. sz. csarnok vágány a temesvári, a III. sz. csarnok vágány az erdélyi irány folytatásában fekszik.

Mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy egyik iránynak sincsen közvetlen és elkülönített átjáró vágánya és az 5 irányban közlekedő vonatok csak idegen irányok átszelésével indulhatnak el vagy juthatnak be a peronokhoz. A brádi és szegedi vonatok a felvételi épülettől 200 méternyi távolságban a csarnok vágányokhoz futnak be, illetőleg indulnak el. A nyugati oldalon összesen 25 pár vonat jár be és ki, amelyek közül a brádi 9 pár, tehát 18 személyvonat a II. sz. jelzett budapesti irány vágányát peage-szerűen használja és keresztezi. Anélkül, hogy számszerűleg kimutatsam, az 5 irányú vonatok hány esetben keresztezik az idegen irányú vágányokat, a brádi és budapesti irányok keresztezésének veszélyességére eléggé szembeszökő, kiváltképen nagyobb forgalmu napokon, valamint a látást akadályozó rossz időjárásakor azért is, mert különösen a reggeli, déli és délutáni órákban a vonatok sűrű egymásutánban több esetben alig néhány pernyi idő különbséggel követik egymást. A személyvonatok gyakran a csarnok mindhárom vágányát egy időben foglalják le és természetesen, hogy az ilyen, közel 2 millió utas forgalommal bíró állomáson, amikor az utazó közönség csak más vonat által elfoglalt vagy elfoglalandó vágányon át jut vonatához, az utas közönségnek nemcsak a kényelme nincs megőve, de nagy mértékben van személybiztonsága veszélyeztetve.

Ennek igazolására egy példát említek, mely egy reggeli, mint a délutáni órákban ismétlődik. A déli órákban a Szeged felé induló gyorsmotor 12:16 perckor indul a csónka peronról, a budapesti gyors 12:12-kor érkezik az I. sz. csarnok-vágányra és innen indul tovább Erdély felé 12 óra 21 perckor, a temesvári a III. sz. csarnok felé 12 óra 17 perckor, a brádi személyvonat pedig a II. sz. csarnok felé 12:30 perckor. Az utazó közönség beszállása az első vágányt lefoglaló budapesti gyors beérkezése után történik leggyakrabban. Könnyen elképzelhető, hogy ilyen viszonyok mellett mily rendkívül nehezen történik a be- és kiszállás, mennyire van veszélyeztetve az utazó közönség személybiztonsága, amíg ebben a bábéli zűrzavarban az utas az előálló vonatok megkerülésével és nem egyszer a vonatok között haladva, — végre megtalálja a vonatát, vagy az állomás kijáratát.

Ha még most megemlítjük a podgyásznak és a postaküldeményeknek be- és kirakását, akkor természetes a türelmetlen utasközönség elégedetlensége és jogos a kritikája, valamint igazolt az az állítás, hogy a felvételi épületnek a régi helyen való felépítése a jelenleg fennálló nehézségeket nemcsak hogy nem lesz képes megjavítani, de a személyforgalom rohamos emelkedésével ezek a nehézségek fokozatosan növekedni fognak.

Ezzel kapcsolatosan csupán rá akarok mutatni a felvételi épületnek a tervezett helyen való felépítése esetén előálló arra a helyzetre, amely a vonatok érkezése és indulásánál az állomás előtti szűk előtérben a személybiztonságot veszélyeztetik.

(Ezután a cikkíró áttér az áru-, teherforgalom és vonat rendezés ama hiányaira, amelyek a rossz beosztás következtében állanak elő. A cikkíró a maga igazát itt ép oly alapos érvekkel dokumentálja, mint a közlemény többi részében. Azután így folytatja):

Ezek után még azt a kérdést kell megválaszolni, hogy miképen lehetett volna Arad állomást a közforgalmi igények teljesítése és a jövő fejlődés biztosítása érdekében megfelelőleg átalakítani. Szerény véleményem szerint a vonatforgalom és állomási szolgálat teljesítésére alkalmas Arad és ehhez hasonló állomás tervezésénél betartandó főbb irányelvek általánosságban a következők:

1. A személyforgalomra szolgáló vágányoknak teljes elkülönítése az áru-, teherforgalmi és vonatrendezési vágánycsoportoktól, vagyis olyan megoldás választandó, amelynél ez utóbbi 3 szolgálati ág lebonyolítását célzó vágánycso-

portok lehetőleg az állomásnak ugyanazon oldalán egymással összefüggésbe jussanak anélkül, hogy ezek által a személyvonatok be- és kijárai vágányai kereszteződjenek. 2. A személyforgalom céljaira szolgáló vágányoknak perronok beiktatásával történő csoportosítása olyképen, hogy az utas más irányu vágány át-lépése nélkül közvetlenül érhesse, vagy hagy-hassa el vonatát. 3. A mozdony cserére szolgáló vágány lehetőleg a rendezői és tehervonati, sőt lehetőleg a személyforgalmi vágányok keresztezése nélkül az állomás arra az oldalára kerüljön, amely oldalon a fűtőházak helyeztet-tek el. 4. Az érkezés és indulás a felvételi épület más-más oldalára jussanak. 5. A közúti személy- és áruforgalom utvonalaának kettévá-lasztása, vagy legalább olyan megfelelő széles hozzájáró utak biztosítása, amelyen egymást ez a két hatalmas közúti forgalom re zavarja.

Ezeknek a főbb irányelveknek betartásával önként következik, hogy Aradon is, ahol az állomás átmenő és nem fej állomás a felvételi épület és az áruraktárak az állomás területének egyazon oldalán nem helyezhetők el, hanem szükséges, hogy az áru-, teher és vonatren-dezői vágányok az állomás egyik, a felvételi épület és a személyforgalmi vágányok az állomás másik oldalára jussanak, továbbá, hogy a személyforgalom vágányai a vonatirányok szá-mához képest megfelelő aluljárókkal összekö-tött perronokkal létesítsenek, vagy pedig a felvételi épület sziget perronon helyeztessék el, amely mindkét esetben — nemcsak az utazó közönség kényelme, de a személybiztonság fontos érdekéből — az utas idegen irányu vá-gány át lépése nélkül találhatja meg vonatát és ezzel együtt a posta kezelés az utazó közönség zavarása nélkül gyorsan és gazdaságosan, amint a podgyász kezelés is, akadálytalanul végre-hajtható.

A cikkíró az átalakításra vonatkozólag e két megoldási módot említi föl, a mely rendelkezésre állott:

Es pedig: vagy 1. az áruraktáraknak és ezek vágánycsoportjainak áthelyezése a jelenlegi déli oldalról az állomás északi oldalára, vagy 2. tekintettel a nagy befektetési tőkét képviselő áruraktárak stb. rakodókra, valamint arra való tekintettel, hogy a felvételi épület új-ból való felépítése úgy is tervezetett, az a módja a megoldásnak, amely Aradra nézve helyesebbnek kínálkozott t. i. a felvételi épület-nek az északi oldalra vagyis az acsev. terület-határa felé, a lebontott fűtőházak helyére való felépítése.

Arad állomás forgalmi viszonyánál és te-rületi elhelyezésénél fogva is ez az utóbb emli-tett elrendezés jelzi elvileg is a lehető leghe-lyesebb megoldást és adja meg egy csapásra mindazokat az előnyöket, a melyek megszer-zésére a nyugati államok vasutjai az előálló költségekre való tekintet nélkül a legnagyobb anyagi áldozatok árán törekednek, mintán ez a megoldás foglalja magában a megfelelően, he-lyesen és gazdaságosan kezelhető állomás ösz-szes kritériumait.

Hieronymi jelöltsége. Igéről jelentik: Az iglói választókerület ma délelőtt körülbelül 500 választópolgár jelenlétében jelölő gyűlést tar-tott, amelyet Veselényi Mátyás dr. kir. köz-jegyző nyitott meg. A kerület képviselőjelölt-jéül Hieronymi Károly kereskedelmi minisztert ajánlotta, akit a gyűlés táviratilag kért fel a jelölés elfogadására. A gyűlésen beszélt még Róth Márton gimnáziumi tanár németül és Hrusovszky pálfalvi gazda tótul. Ugyancsak ma tartotta Batthyány Pál gróf, a kerület füg-getlenségi jelöltje is programbeszédjét.

Az aradi függetlenségi párt szervezkedése. A függetlenségi kör felhívására az aradi füg-getlenségi párt tagjai nagy számban vettek részt tegnap délelőtt 11 órakor a Vas-szálloda nagytermében megtartott szervezkedő értekez-leten, miután elkerülhetetlen szükségét látják annak, hogy a párt életjelt adjon magáról és megtegye az előkészületeket a képviselőválasztásokra. Az értekezleten Nagy Kálmán elnö-költ. Üdvözölte az egybegyűlteket és elmen-

dotta az összehívás célját. Majd Schwartz Zsig-mond, Vizer Lajos, Szalay Arnold és Avarffy Imre dr. beszéltek; a választópolgárságot az összetartásra és együttes eljárásra lelkesítették. Kimondotta az értekezlet a párt újjászervezé-sét. Bizottságot küldöttek ki, amely a jövő va-sárnap délelőtt 11 órakor megtartandó értekez-letre készítse el a javaslatát.

A kiküldött szervező-bizottság tagjai: Nagy Kálmán, Avarffy Imre dr., Mülek Lajos dr., Szalay Arnold, Vizer Lajos, Schwartz Zsig-mond, Zima Tibor, Steigerwald Alajos, Domon-kos Lajos, Magyary Ferenc, Szántay Béla, Steiner Ferenc, Szudy Elemér, Hönig Ottó, Mittner József, Müllig József és Sebessy Ferenc.

A párisi katasztrófa.

Apadt az árvíz.

Távirati tudósítás.

Arad, január 31.

Az a szorongó érzés, amelyet a párisi árvíz katasztrófa híre az egész művelt világon fakasztott, végre meg-enyhül. A Szajna fékevesztett vize ma újból apadt, az időjárás száraz és úgy látszik, végleg elmúlt a veszede-lem. A kár százmilliókra rug, a nyo-mor borzalmas és emellett ragályos betegségek pusztítanak a hajléktala-nokká lett ezerek soraiban.

Távirataink a következők:

Páris, január 30. Ma délelőtt 8—10-ig a Szajna két centiméterrel apadt. A lyoni pálya-udvaron a forgalom újból megindult.

Páris, január 30. Délig újabb két centimé-ternyi apadást észleltek. A Bastille-negyed három házának lakóit ki kellett lakoltatni, minthogy a házak összeomlással fenyegettek. A viadukt nem forog veszélyben, bár a kör-nyéken talajszüppedések történtek.

Páris, január 30. A földalatti vasut Temple állomását délelőtt hirtelen ellepte a víz, amely hét méternyi magasságban tölti el a pálya-udvart.

Páris, január 30. A „Temps” értesülése szerint Vilmos császár táviratot intézett Fal-liéres elnökhöz, amelyben az árvíz katasztrófa alkalmából részvétét fejezi ki.

Páris, január 30. Tekintettel az árvízka-tasztrófára, a „Chantecler” főpróbáját február hó 2-ára, első előadását pedig február hó 3-ára tűzték ki.

Páris, január 30. A köztársasági lapok élesen elítélik a nacionalisták és konzervatívok ama követelését, hogy az árvíz katasztrófa le-küzdésére rendkívüli intézkedések tétessenek. Az ostromállapot proklamálásának, továbbá az összes védőintézkedéseknek egy tábornokra való bízása csakis oly agyban válhatott tervvé, amely minden üdvöt a katonai diktatu-rától remél. Az az erélyes, határozott mód, amelylyel Briand miniszterelnök minden rend-kívüli intézkedés gondolatát visszautasította, teljes dicsőretet érdemel. A lakosság úgy lát-szik, teljesen megnyugodott. Száz és száz em-ber a fagyos, derült napot arra használta fel, hogy az árvíz által ellepett kerületeket bejárta.

Róma, január 30. Viktor Emánuel király a párisi árvíz katasztrófa alkalmából részvétláv-iratot intézett Falliéres elnökhöz, egyben pedig a katasztrófa károsultjainak segélyezésére 50000 lírát küldött a francia külügyminiszteriumnak.

Páris, jan. 30. A helyzet lényegesen ja-vult. Ennek dacára a nagy boulevardokat és az elyáséi mezőket petroleum- és acetilén-lám-pákkal kellett világítani, mert a villamessági és gázüzemben zavarok állottak be. Éjfélnél erősen csökkent a víz az utcákon, amelyeken

már nem lehet csónakkal járni, de száraz lá-bakkal sem,

Páris, január 31. A helyzet most meg-nyugtató. St. Antoine külvárosban és Bercy vá-rosrészben a vizet szivattyukkal távolítják el a földszinti helyiségekből. A miniszterelnök, az igazságügyminiszter és a pénzügyminiszter meg-tekintették az áradás által sújtott vidékeket. A sévresi porcellángyár raktárait megmentették. Charentonban több fosztogatót letartóztattak.

Páris, január 31. A Szent-Lazare pálya-udvarnál is javult a helyzet. Éjfélnél felé a víz hirtelenül több környékből utcából eltűnt. Re-méliük, hogy ma este az egész itteni környékről visszahúzódik az ár. Bender, párisi képviselő, a mai kamarsai ülésen törvényjavaslatot fog be-nyújtani, amely szerint az összes katonai és polgari emberek, akik a mentési munkálatok-nál különösen kitüntették magukat, a becsület-rendet kapják.

Páris, január 31. Több színházban villany-világítás híján nem lehet előadást tartani. Auteuil és St. Michel városrészekben több ut-cát megnyitottak a forgalom számára.

Konstantinápoly, jan. 31. A kormány 50.000 frankot adományozott a párisi árvíz ál-tal sújtottak segítésére.

Páris, január 31. Az Orleans-vasut sineit elborító víz az Austerlitz-pályaudvarnál Javel városrészben 40 méterrel apadt. Az Opera-té-ren azonban a víz 20 centiméter magasságban benyomult az épületekbe. A St. Lazare-pálya-udvar előtt a víz tegnap reggel óta 20 centi-méterrel csökkent. A vizellátás egész Párisban kielégítő.

Páris, jan. 31. A jövőben előfordulható árvíz katasztrófák megakadályozása céljából Be-lier, ismert mérnök a Figaróban azt javasolja, hogy 41 kilométer terjedelemben hat méter át-mérővel csövek építtessenek a Szajna és Marne egyesülésénél levő Ivirportól Bissy-ig, ami le-hetővé tenné magas vízállás esetén a víz lefo-lyását úgy, hogy Páris megkímélve maradjon minden veszélytől. Egyes csöveket normális időben öntözésre is lehetne használni, ami nagy hasznára volna a mezőgazdaságnak.

MULATSÁGOK.

(=) A soborsoni önkéntes tűzoltó egyeslet febr-uár hó 6-án (vasárnap) saját pénztára javára az Uradalmi nagyvendéglő összes termeiben zártkörű táncestélyt rendez.

(=) A világosi önkéntes tűzoltótestület febr-uár hó 5 én, saját pénztára gyarapítására, a Má-tyás Király-szállodában zártkörű táncvigalmat rendez.

(=) Felülfizetések. Az aradi ág. hitv. ev. egyháznak január 22 én megtartott műsoros tánc-estélye alkalmából, a midőn annak sikere érdeké-ben az egyház vezetősége az összes közremű-ködőknek hálás köszönetet mond, nem mulasztatja el különös háláját leróni azok iránt, akik szerep-lésekkel emelték az est művészi nívóját, így Keszt-lerné-Kápolnay Juliska, Rátvay Annának, Scher-hagné Balcz Mária, dr. Wagnerné-Benkő Eliza, Szondy Bella, Wagner József dr., Scherhag Ernő, Eckhart István urbölgyek és uraknak, továbbá Faix Jacques urnak, aki a zongorát volt szíves ingyen adni, végül pedig mindazoknak, akik a jó-tékony cél iránti tekintetből felülfizetést eszközöl-tek. A felülfizetők a következők: Adler Andor 10, Bánhidya Antal báró 6, Binder Gyula 3, Burian Jánosné 8, Dürr Kocsárd 2, Erdős Pál 5, Fábry Sándor dr. 10, Frick József 10, Frint Béla 2, Figas Albert 2, Gyüge Kálmán 2, öz. Hász Sán-dorné 10, idb. Hász Antal 16, ifj. Hász Antal 16, Hank Albert 2, Hönig Frigyes 5, öz. Hauser Károlyné 5, Hóhs Vilmos 10, Jóbb Gusztáv 10, Institoris Kálmán 10, Kneffel Lajos 20, Lieber Lajos, Porgány 8, Lantner Mátyás 4, Leopold Zsigmond 20, Mikolay Lajos 12, Matusik Márton 10, Nagy Lajos 4, N. N. 2, Réthy Viktor 20, öz. Purgly Lajosné 20, Purgly László 92, idb. Purgly János 40, Solymos József 4, Steiner Jakab

10, Steiner Ferenc 20, Székely Sándor 4, Szontagh Géza (Késmárk) 6, Soloz Róbert 20, Sztankovits Miklós 2, Schärer Richard 10, Schenk Ferenc 5, Szántay Lajos 6, ifj. Tisza István gróf 20, Torda János 5, Varjassy Lajos 10, Várady Kálmán dr. 5, Varga Imre 4, Vojtek Alajos 6, Wadovszky Gusztáv 30, Winkler József 2, Weisz Endre 10, Urbán Péter 10 koronát.

Felosztatják a Házat.

Készülődés a választásokra.

Távirati tudósítás.

Arad, január 31.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma kihallgatáson jelent meg a király előtt, amelynek eredményeként a felség hozzájárult a kormánynak a Ház felosztatására vonatkozó előterjesztéséhez. A király a miniszterelnökhöz kéziratot intézett, amelyben a kormány lemondását nem fogadja el, de elvárja a kormány javaslatait a Ház felosztatására, illetőleg az új országgyűlés egybehívására nézve.

A legközelebbi események tehát: Házfelosztatás és választás. Khuen gróf már mindkettőre nézve megtette az előkészületeket és arra nézve is fog legközelebb lépéseket tenni, hogy nagy kormánypartot alakítson. Az új főispánok kinevezése is küszöbön áll.

Mai tudósításunk itt következik:

A vasárnapi minisztertanács.

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor a miniszterelnöki palotában Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök elnökletével minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja részt vett. A jegyzőkönyvet Skerlecz Iván báró miniszteri tanácsos vezette.

A minisztertanácsban a miniszterelnök jelentést tett a szombati kihallgatása eredményéről, különösen arról, hogy a felség a kormány lemondását nem fogadta el. Ennek kapcsán a minisztertanács megvitatta azokat a teendőket, amelyeket a válságból való kibontakozásra nézve tervez és megállapította a királyi kéziratnak végleges szövegét.

Bécsből táviratozzák: Khuen-Héderváry gróf vasárnap délután az öt órai gyorsvonattal Bécsbe utazott, ahová este fél tíz órakor érkezett meg a Magyar Házban szállt meg.

Audiencia előtt.

— Házfelosztatás küszöbén. —

Az audiencia előtt Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök fogadta a Magyar Távirati Iroda tudósítóját, a kinek kijelentette, hogy a mai kihallgatáson, a mely déli fél 1 órakor lesz, ő felsége elé fogja terjeszteni a minisztertanács javaslatait. A délelőtti folyamán a miniszterelnök meglátogatta Aerenthal gróf külügyminisztert.

A miniszterelnök kijelentette, hogy a Házat valószínűleg még március 24-ike előtt osztja fel. Szándékában van a miniszterelnöknek a vármegyék befolyásos elemeivel érintkezésbe lépni és a célból minden vármegyéből négy öt emberrel tanácskozni fog, hogy a viszonyokról részletes tájékozást nyerjen. A Ház elnapolása éppen március 24-ig azért történt, mert a képviselőházban való bemutatkozás január 24-én ment végbe és két hónapra tervezte a miniszterelnök az elnapolást, miközben elkerülte figyelmét, hogy március 24-ike ünnepnapra esik. Arra a kérdésre, hogy Horvátországban lesznek-e változások, azt felelte a miniszterelnök, hogy ez nem lehetetlen és hogy rövid időn belül tanácskozása lesz a horvát bánnal.

A miniszterelnök kihallgatása.

Bécsből táviratozzák: Khuen-Héderváry gróf ma délben kihallgatáson jelent meg a király előtt és a felségnek jelentést tett a vasárnap tartott miniszteri tanács eredményéről. A minisztertanácsnak tárgya annak a nyilatkozatnak megszövegezése volt, amelylyel a király tegnapelőtti elhatározását nyilvánosságra fogja hozni. Ennek a nyilatkozatnak tartalma az lesz, hogy a király a kormány felajánlott lemondását nem fogadja el, ellenben hozzájárul a kormánynak a képviselőház felosztatása és új választások elrendeléséről szóló javaslatához.

Héderváry gróf az audienciáról a kabinetirodába ment át, ahol átvette a királyi kéziratokat. A miniszterelnökhöz intézett királyi kézirat a hivatalos lap holnapi számában fog megjelenni. (A kéziratot különben lapunk mai számának vezércikkében közöljük.)

Héderváry gróf délután 1 óra 10 perckor érkezett vissza a Magyar Házba, ahol a Bud. Tud. munkatársa előtt ezeket mondotta:

— Kihallgatásom másfél óra hosszáig tartott. Öfelsége előterjesztéseimhez mindenben hozzájárulni és a legfelsőbb kéziratot, melynek szövegét a tegnapi budapesti minisztertanácsban állapítottuk meg, jóváhagyni és legmagasabb aláírásával ellátni méltóztatott. Gondoskodás történt arról, hogy a legfelsőbb királyi kézirat szövegének tartalmát a Távirati Iroda útján publikáljuk, úgy, hogy a reggeli hivatalos lappal egyidőben a többi lapok is közölhetik.

— Elutazása előtt tesz még látogatásokat Excellenciáid? — kérdezte az újságíró.

— Ma nem. Délután 3 órakor visszautazom Budapestre.

Az újságíró ezután szóba hozta, hogy a királyi kézirat tartalmáról többféle közlemény jelent meg már is a lapokban, mire a miniszterelnök mosolyogva jegyezte meg:

— Nem nehéz kitalálni, ha az emberhez kérdéseket tesznek. Meg kell kapni rájuk a feleletet.

A Magy. Táv. Iroda munkatársa a kihallgatás után megkérdezte a miniszterelnöktől, hogy a képviselőknek ki vannak-e utalványozva a napidijaik? — A miniszterelnök így felelt:

— A képviselők, ha akarják, felvehetik napidijaikat, kényszeríteni őket természetesen nem lehet erre.

— Horvátország helyzete hogy alakul?

— A helyzet két-három napon belül tisztázódni fog, de előbb a bánnal kell tárgyalnom.

— Horvátországban személyi változások várhatók?

— Az nincs kizárva.

„Reform-párt.”

Bécsből táviratozzák: Miután a képviselőház elnapolása és a Házfelosztatásnak hivatalos publikálása által a helyzet tisztázódik, Héderváry gróf hozzálát a kormánypart megalakításához. Ez a párt 67-es alapon fog állni és a neve „reform-párt” lesz.

Héderváry terve.

Frankfurtból táviratozzák: A „Frankfurter Zeitung” budapesti tudósítója megkérdezte Khuen gróftól, igaz-e, hogy a választói reformot kikapcsolta programjából:

— Az egész — mondotta a miniszterelnök — merő koholmány és arra vezethető vissza, hogy kiélezze az ellentéteket köztem és Tisza és Andrássy között a választói reform dolgában. Rólam nem lehet feltenni, hogy programom egyik sarkalatos pontjáról lemondjak és

remélem, hogy Tisza és Andrássy aggodalmát el tudom osztatni. Ha a törvényjavaslatom előterjesztése — legkésőbb egy éven belül — nem sikerül nekem, akkor a két ur félre fog állni. A választói reformjavaslat különben az új országgyűlés többségének műve lesz. Korai volna a javaslat részleteiről beszélni. A fődolog a koalíció szélső baloldala elleni harc, mert a szélsőbaloldal egyáltalában nem képviseli az ország igaz akaratát. Most mindenekelőtt a választási előkészületeket kell megtennem. Az én helyzetem mindenesetre más, mint a Fejérváry báróé, akinek kormánya alatt alig sikerült politikusokat főispáni állásra megnyerni, míg nálam már tömegesen ajánlkoztak. Ami a függetlenségi párt számítását illeti, az én nézetem az, hogy politikájuk teljesen esdőtt mondott és egy új nemzeti ellenállás teljesen ki van zárva.

A Nemzeti Társaskör.

— Az új főispánok kinevezése. —

Ejjel jelenti tudósítónk: A pártkörökben ma este csendes volt az élet. A pártvezérek nem jelentek meg a pártközi helyiségekben, a megjelent képviselők pedig a miniszterelnök mai audienciájáról és a közeli választások eshetőségeiről beszélgettek.

A Nemzeti Társaskörben elég élénk élet uralkodott. A miniszterek közül is többen megjelentek, Khuen-Héderváry gróf pedig Bécsből való visszaérkezése után felment a klubba, ahol rövid ideig minisztertársaival konferált, majd barátjaival beszélgetett. Héderváry kijelentette, hogy legközelebb átveszi a belügyi tárca vezetését, egyben megkezdí az új párt alakítására nézve a politikussal való tanácskozásokat és kinevezteti az új főispánokat.

Tisza István gróf holnap reggel Gesztől állandó tartózkodásra Budapestre utazik és valószínűleg már legközelebb megkezdí a tárgyalásokat az új párt alakítására nézve.

Tisza gróf üdvözlése.

Székelykeresztúrról táviratozzák: A székelykeresztúri választókerület összes választóinak meghívása után vasárnap Ugron Zoltán nagybirtokos elnöklésével rendkívül népes értekezlet tartott, amelyen Kozma Endre dr. kir. közjegyző a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

„Mondja ki az értekezlet, hogy az évekig húzódozó zavaros politikai helyzetben Tisza István grófnak a főrendiházban legutóbb elmondott beszéde zalogát képezi azon biztató reménynek, hogy ő nagyméltósága nagy tudása, mély politikai belátása és hazafias érzése meg fogja találni azt a kivezető utat, mely a nemzetet királyával összehozza és melyen haladva, keserű csalódások után az erős és független Magyarországot felépülhet. Rendületlenül bizunk ő nagyméltóságának hazafiaságában és kérjük, hogy tudásának egész erejével ragadja fel azt a zászlót, mely alatt küzdelmében mindnyájan lelkesedéssel akarunk haladni.”

Az értekezlet ezt a határozati javaslatot többek partoló hozzászólása után egyhangú lelkesedéssel elfogadta és kimondotta, hogy a határozatról Tisza István gróftól is értesíti.

A horvát bán lemondása.

Bécsből táviratozzák: Rauch Pál horvát bán legközelebb Budapestre érkezik és tanácskozásokat fog folytatni Khuen-Héderváry gróffal. A miniszterelnök terve a nemzetiségi pártok és a horvát párt kooperációját megbeszélni, de mivel Rauch báró a kooperálás keresztülvitelére nem alkalmas egyén, fel fogja ajánlani lemondását, amelyet a király elfogad. A báni állásnak más személyiél való betöltésé-

vel egyidejűleg, a horvát miniszteri állást is befoglalják tölteni.

Ejzel jelentik, hogy az új bán valószínűleg Tomasich Miklós lesz. Rauch bánt legközelebb fölmentik állásától.

Tiltakozás a nemzeti ellenállás — ellen.

Békéscsabáról jelentik: Körülbelül 10.000 ember jelenlétében tartotta meg Pethő Sándor, a békéscsabai kerület országgyűlési képviselője beszámolóját. Ez alkalommal a szomszédos községek küldöttei is nagyszámmal jöttek Békéscsabára és résztvettek a parasztpárt vezetésége által tartott előértekezleten. A népgyűlés a következő határozati javaslatot fogadta el:

A békéscsabai választópolgárok 1910. január 30-án megtartott nyilvános népgyűlése, melyen az „Országos Parasztpárt” vidéki szervezetei is résztvettek, kijelenti, hogy a képviselőház többségének azon határozatát, mely az ország népét a kormány ellen újból is az úgynevezett nemzeti ellenállásra hívja fel, irányadónak el nem fogadja. És pedig azért, mert sajnálatosnak tartja ugyan az alkotmányosság szempontjából az ex-ix állapotot, de megállapítja a népgyűlés, hogy azért annál kevésbé terheli felelősség a kormányt, mert a képviselőházi többség maga jelentette ki, hogy a kormánynak még választási célokra sem szavazza meg az indemnitást. A költségvetésénélküli helyzetbe tehát maga a többség kergette az országot. A népgyűlés örömmel látta azon kormány és többség bukását, mely dacára ünnepies ígéretének, hogy megvalósítja a választási jogot, e kötelezettségét nem teljesítette. Kijelenti a gyűlés, hogy a jövőben is erős ellenzéke lesz minden olyan kormánynak, mely nem hozza az általános, titkos és egyenlő választási jogot és egyéb, a nép helyzetét javító demokratikus reformokat.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Gyilkosság Ternován. A múlt év szeptember havában egyik ternovai korosmában mulatott Farkas Pásztk és Truc György. Közben bejött a korosmába Farkas Pásztk régi ellensége: Truc Stefán, a ki egy ideig dühös pillantásokkal mérte végig haragosát, majd szó nélkül eltávozott. Farkas utána sietett és az utcán a két ellenfél öltre ment. A viaskodásra odarohant közülük Gyíngy György, aki a verekedőket kiakarta békíteni. A tusa hevében a felingerelt Farkas erre a beavatkozó Gyíngyára támadt, akit egy hatalmas doronggal agyonütött, Rácz Saladiet pedig, aki szintén a verekedés megakadályozására sietett oda, súlyosan megsebesítette. Az aradi királyi törvényszék ma vona felelősségre Farkas Pásztkot. Itéletre azonban nem került sor, mert a bíróság a tárgyalás adatai alapján a vádtól eltérően minősítette a bűncselekményt és az ügyet elbírálás végett az esküdtbíróhoz elő utalta.

§ Itélet a szoboszlói katasztrófa ügyében. A szoboszlói katasztrófa ügyének tárgyalását a mai napon fejezték be a debreceni kir. törvényszéken. A tegnapi tárgyaláson az ügyész, Berahart Sándor, Wolfman József, Gamma Rezső mérnökök és Gyökere Károly pályafelügyelő ellen a vádat elejtette, mert a bizonyítási eljárás során beigazolódott, hogy őket a katasztrófaért nem terheli a felelősség. Somogyi Lajos váltótör és Nagy József térfelügyező ellen azonban fenntartotta a vádat, mert igen súlyos adatok merültek föl arra nézve, hogy a két vasuti alkalmazott mulasztást követett el. A bíróság tehát, a mai tárgyalás alkalmával, csak Somogyi Lajos és Nagy József ügyével foglalkozott. Hosszas tanácskozás után ma délelben hirdette ki a bíróság az ítéletet, amely szerint Somogyi Lajos váltótör és Nagy József térfelügyező 10—10 havi börtönt kaptak, amelyből a vizsgálati fogságban eltöltött két hó és husz napot kitöltottnak vett a bíróság. Az ítéletet megfellebbezték.

§ Elfogott szökevény. Eszékről táviratozák: Zsifkovics Tila niemei (Szerémség) föld birtokos, aki pár hónap előtt a csödbe került niemei kerületi takarékpénztár igazgatója, Zsifkovics Máté elleni csalási perben, mint bűntársát évi nehéz börtönbüntetésre ítéltetett, egész vagyonának értékesítése után Amerikába akart szökni. A rendőrség azonban idejekorán meg-

akadályozta szándékában, letartóztatta és az eszéki törvényszékre szállította.

§ Kincs a föld alatt. Másodszor tárgyalta ma az aradi királyi törvényszék Lunga Mária magyarádi asszony bűnügyét, aki Szász Mitru és Borza György ottani lakosoktól 100—100 koronát csalt ki, azzal a fondorlattal, hogy tízezer forintos kincshez fogja őket juttatni, amelyet a földből kell majd kiásni. A kincset azután ásták, ásták, de sehol sem találták meg. A becsapott emberek feljelentésére a bíróság Lunga Máriaat ma 7 hónapi börtönbüntetésre ítélte.

A tévedések gyorsvonata.

Trónörökös helyett komornyik.

— Fővárosi levél. —

Budapest és Bécs között történt. Az esti gyorsvonaton, mint mindig, sok volt az utas. Kalauz sehol sem volt található. Akik a borraivalónak nevezett megvesztegetési eszközzel dolgoztak, elértek itt-ott egy fél fülkét. Csak hogy többen szoktak utazni, mint amennyi fülke van a gyorsvonaton s így meg kellett alkudni a körülményekkel és a kalauzzal, aki végre mégis előkerült.

Több utas, édes pihenésre vágyva, a „szolgáld ki magad” elvével fogva sorra járta a kocsikat. Ha nincs második, jó az első is, — gondolták és neki mentek az elsőosztályú szakaszoknak. Ahány elsőosztályú fülke volt, mindnek az ajtaja titokzatosan zárva, lefüggönyözve és az ajtó üvegablakán a tábla: *Bérelt szakasz*.

Most már aztán, aki helyet szerzett magának, az sem tudott aludni és a Marchegg-felé robogó gyorsvonat utasait közös kíváncsiság gyötörte: ki, vagy kik lehetnek a lefoglalt, bérelt fülkék utasai? Vitatkoztak, találgattak.

Az egyik azt állította, hogy Khuen utazik Bécsbe és viszi magával a bérelt fülkében a bizalmatlansági szavazatok jegyzőkönyveit.

Mások szerint Polónyi Géza szállítja a hazát Bécsnek a négy fülkében.

— Minek a négy fülke neki? — mérgelődött valaki.

Igy múlt az éjszaka. A tréfának lassan vége szakadt és a kalauzt fogták vallatóra, hogy ki foglalta el a bérelt szakaszokat.

A kalauz vállait vonogatta, hogy így, meg amúgy, nem szólhat. Szolgálati titok. Nehány korona azonban beszédessé tette és suttogva vallotta be, hogy a bérelt szakasz birtokosa:

— Seine Hoheit, a román trónörökös és kísérete!

A román trónörökös! A kíváncsiság most még jobban fokozódott. És megindult — reggel felé — a népvándorlás a bérelt szakasz folyosója felé. Utóégre is nem minden nap utazik az ember egy trónörökössel, bárba csak román is az. Nőtton-nőtt az izgalom. Egy bátor, molett asszonyka hamar elővette a pudres dobozát, óriási kalapskatulyájából kivette a cowboy kalapját és neki indult hódító útjára. Mit lehet tudni? Az ember lefekszik, mint egyszerű nő és feki, mint morganatikus feleség. Egy ur a cilinderét fényesítette. Ez utazó volt. Mit lehet tudni? Az ember lehet udvari szállító is.

A bérelt fülkék egyikében előkelően öltözött civil ur ezivarozva támaszkodott a plüspamlag támlájához. Kibámult a reggeli szürkületbe és csak akkor tekintett a folyosó felé, amikor egy egy lojális köszönést kellett viszonznia.

— Milyen finom ur! Meglátszik rajta, hogy királyfi... Heroig ember!... — suttogta az utazó közönség, sőt az említett molett asszonyka volt olyan diplomata és a nyitott ajtó mellett elhaladva, jó hangosan mondta németül:

— Én mindig az Imperialba szállok...

A marcheggi állomásfőnök ötletes ember volt és a távirómasináján gyorsan lekopogtatta a Westbahnhof állomásfőnökének a gyorsvonat-szenzációját: — Vigyázzon, jön a seine Hoheit, a román trónörökös!

Berobogott a vonat Bécsbe. Az álmos szemű utasok látták, hogy a bérelt szakaszból öt elegáns ur szállott ki. Mikor kilépett a kocsik hátsó ajtajára az a szép ember is, aki olyan kegyesen fogadta a vonaton az üdvözléseket, lelkes hoch! és éljen! kiáltások hangzottak.

A négy ur előre sietett, csak az ötödik, a szép ember, maradt hátnál — és leszedte a vasuti kocsiból a csomagokat. Alázatosan vitte a négy ur után.

A seine Hoheit, a román trónörökös komornyikja volt.

Jogot a nőknek.

Tüntetés-terv az udvari bál ellen

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, január 31.

A legesondesebb kávéház Budapesten egy aradi-utcai kis kávéház, amelynek gazdája idegbeteg s ez okon nem tűri a zenét s nem tűri a zajt. Cigány oda még a lábát be nem tette s rendreutasítást kapott, aki kártyázás közben harsogva mondta a vannak-ot. Szóval, Teitelbaum Árminkávéház tulajdonosnemesek a pincérjeit nevelte suttogó beszédre, hanem a vendégeit is. Hogy hírnevet szerzett mégis, ennek főképpen elsőrendű oka, hogy ebben a kávéházban képezték ki a legszolidabb kibiceket. Olyanokat, akik, mint a kávé maga mondta, ragyognak a tisztaságtól s akármelyik udvari bál büszke lehetne rájuk.

A kibicék sorozatában is kiemelkedett Karfunkel Ignác. Kicsoda, micsoda: nem törődtek vele. Tudták, hogy már korán délelőtt a kávéházban ül s alig várja a délutánt, amely meghozza neki a hűséges partnerét, a prêmes bundás Redlich Jakabot, a háztulajdonost, akicsak három játszma kikötéssel ül a kártyasztalhoz, de a háromhoz mindig hozzá tesz egy nullát és későn este botorkál haza.

Redlichnek, mint ő maga mondta, ebben a nagy világban csupán egyetlen fájdalma volt. A felesége. Közügy-asszony volt s annyira szenvedélyes agitátor, hogy otthon a női szalont „Jogot a nőknek!” plakátokkal tapétáztatta ki. Ami jogot Redlich adhatott, azt megadta. „Akár haza se jöjjön”, ez volt a Redlich nyilatkozata s e nyilatkozatban már bennfoglaltatott a legterjedelmesebb jog, amit a férj feleségének adhat.

Egy napon, mert minden történethez kell egy bizonyos nap, véletlen meglepetés érte Redlich Jakabot. A felesége látogatta meg a kávéházban s a vállára ütve, így kezdte:

— Tudod-e, hogy ma bál van az udvaron?

A férj letette a kártyát s nyugodtan válaszolt:

— A József főhercegnél.

— Tudod-e, hogy mit határoztunk a J. N. C.-ban? (Jogot a nőknek klubja.)

— Tudom én azt, amit te tudsz?

— Azt határoztuk, hogy én, meg tizenkét más, megyünk a budai Burgba s mikor a magánások, meg a konzulok odaautomobiloznak, kiáltani fogjuk: Jogot a nőknek! Most már érted?

— Érttem.

— De nem érted! — rivált rá az asszony. El vagyunk készülve a legrosszabbra, arra, hogy a rendőrség letartóztat, vagy legalább is

igazolványt kér. Nekem nincs igazolványom. Te igazolhatsz. Velem kell jönnöd.

— Most mindjárt?

— Azonnal.

— De ezt a partiet be kell fejeznem.

— De nem fejezed be!

E percben a férj és feleség közé ékelődött a szolid, a türelmes Karfunkel Ignác, a kibicek mintaképe s ekként harsogott:

— Ezt a partiet pedig be fogja fejezni! A becsület több, mint a jogot a nőknek. Pfuj, maga jogász!

Redlicsné egy lesujtó pillantást vetett a kibicre s aztán a férjéhez fordult:

— Ki ez a cudar ismeretlen? Reményelem, hogy elégtételt fogsz szerezni.

És látván férje ingadozását, Redlicsné már ráhirtelenkedett tenyerével a kibic arcára.

Ebből becsületsértési pör lett, amit ma tárgyal a budapesti járásbíró.

— Nyilvánítsa sajnálkozását a vádlott — fordult a járásbíró Redlicsnéhez — s tán a panaszos megelégszik ezzel az elégtétellel.

— Soha! — mondotta Redlicsné. Annak az urnak az arca nem ér meg egy sajnálkozást. És ő az oka, hogy szent ügyünk érdekében kieszelt nagyszerű slágerünk, az udvari tüntetés elmaradt.

Bauman bíró a becsületsértéssel vádolt Redlicsnét tíz koronára ítélte.

KULISSZATITKOK.

A későn kelő kardalos hölgy. — Tárgyalás a színházi törvényszéken.

Ma délelőtt nagy sürgős-forgás volt az aradi színház kulisszái között. Nem azért, mert a hónap utolsó napja volt s ilyenkor a megfelelő ákontók levonásával a gázsit szokták megkapni a színészek. Mondom, nem ezért volt rendkívüli sürgős és izgalom, habár emiatt is lehetett volna, mert sok színházi taghoz az előlegek levonása után Gonda pénztáros így szokott szólni:

— Az előleged több mint a fizetésed, tehát még te fizetsz a direktornak három forint 28 krajcárt.

— Ez így nem mehet tovább, — mondja a tag. — Minden hónapban ezzel fizetnek ki. Sohase kapok fizetést. Hát így nem lehet megélni. Így én ráfizetek a színészkedésre.

— Ne légy színész akkor, — tanácsolja Gonda.

S vigyorogva felel a tag:

— Ne legyen színész? Hát akkor miből éljek meg?

És a mai napon még se ezek miatt támadt izgalom a kulisszák között. Ma a színházi törvényszéki tárgyalásnak volt a napja. Mióta a téli szezon megkezdődött, ez az első törvényszéki tárgyalás. Ugyan már nem egy tag panaszkodott Szendrey direktornál valamelyik kartársára különböző szabálytalanságok miatt és föl is akarta jelenteni a színházi törvényszéknél. Szendrey azonban mindig leintette a panaszkodót:

— Hagyd, fiam.

— De én megakarom büntettetni!

— Bizd azt a jó istenre. Majd megbünteti ő.

A direktorok ugyanis jobb szeretik, ha ritkán van törvényszéki tárgyalás, mert ez emeli a társulat erkölcsi színvonalát.

Most már azonban nem lehetett tovább halasztani a törvényszéki tárgyalást. Különösen a határozottan bájos és határozatlanul széke Harmat Ilona fiatal kardalosnő késégei tették szükségessé a tárgyalás megtartását. Olyan sok késése volt, hogy azt hitték a kollégái: talán az egész fizetését visszatartják büntetések miatt. Ez pedig nagy

baj lett volna, mert például tegnap is nagy katasztrófa történt vele: az öltözőből tíz koronáját lopták el. Sirva panaszkolta ezt Kulcsárnak.

— Én nem sajnálak lányom, — mondta a színház gazdája — az a karhölgy, akinek a hónap utolsó napján még tíz koronája van, megérdemli, hogy meglopják.

A széke leány sirva fogadta ezt a vigasztalást; még az előtte elhaladó Dióssy Nusinak ez a nem minden célzás nélkül való dala sem vidította föl:

— Egy ifju szép leányka, rajong a tisztékért...

Ilyen hangulat közepette ült össze a siró széke leány ügyeiben a színházi törvényszék, amely azért vonta felelősségre Harmat Ilonát, mert reggel mindig későn megy föl a próbákra.

— Mivel indokolja meg, — szól nagy komolyan az elnöklő Leóvey Leó — azt, hogy olyan későn jár föl a próbákra?

A leány hallgat, majd zavartan babrál a kötényével.

— Mit csinál maga éjszaka? Talán álmatlanságban szenved, hogy reggel felé alszik el?

— Dehogy, kérem, — mondja pirulva a vádlott és vérpiros ajkát harapdálja. Legutóbb is az utcán egy hintó elé fogott ló megbokrosodott és attól úgy megijedtem, hogy haza szaladtam. Ezért késtem el.

— Talán huszárok ültek a kocsin, hogy úgy megijedt?

— Nem huszárok, hanem...

— Gyerünk tovább, — kiáltja az elnök.

— Egyszer meg az utcán eleredt az orrom vére, — szeptegi a kis vádlott — és azért késtem. Ezt az ügyelő is tudja, mert még tőle kértem vattát.

Miután az ügyelőt beszólítják, az elnök megkérdi:

— Látott e maga vért?

— Azt nem láttam, de vattát csakugyan én adtam a kisasszonynak.

— A vatta nem enyhítő körülmény.

Miután a hallgatóság elénekelt az „Óh szörnyűség, óh szörnyűség” című temetési dalt, az elnök kihirdette az ítéletet:

— A törvényszék minden mulasztásért egyenként 87 krajcár bünteti Harmat Ilonát. Mit szól az ítélethez?

— Nem nyugszom bele, — mondja haragosan a kisasszony. — Főlebbezek a hadi-törvényszékhez.

TANÜGY.

(—) Az aradi tanítók korpótléka. Kovács Vince kulturtanácsnok javaslatára a törvényhatósági közgyűlés megváltoztatta a tanítói korpótlékokról szóló szabályrendeletet oly módon, hogy ezáltal a nagy összegre rugó közoktatásügyi kiadás ezután nem a várost, hanem a közoktatásügyi kormány tárcáját terheli. A kulturtanácsos fáradozásának sikerült az új szabályzatot a minisztériumba elfogadtatni és az aradi tanítók a jövőben már az államtól kapják a korpótlékokat.

(—) Munkásképzés. Az Országos Magyar Iskola Egyesület munkásképző intézménye vasárnap tartotta nyolcadik szak- és szórakoztató előadását. A Weitzer-utcai polg. iskola nagyterme zsúfolásig tele volt közönséggel. Szabó Ernő dr. főreáliskolai tanár a középkor furcsaságairól tartott előadást. A közönség nagy figyelemmel hallgatta az élvezetes előadást s nem egyszer kacagott a középkori nép naiv felfogásán és hiedelmén. Az előadást megelőzte Rudas Sándor főreálisk. VIII. oszt. tanuló művésziesen előadott szavalata. A közönség zajosan tapsolta az előadókat.

EGYESÜLETI ÉLET.

Két kaszinó közgyűlése.

— A mágns és a gentry. —

Távirati tudósítás.

Arad, január 31.

(A Nemzeti Kaszinó közgyűlése.)

Vasárnap délelőtt tartotta a Nemzeti Kaszinó Kossuth Lajos utcai palotájában ezidei rendes közgyűlését. Hadik Barkóczy Endre gróf igazgató-elnök vezette a gyűlést, amelyen a Kaszinó tagjai közül mintegy hatvanan vettek részt. Az elnök rövid megnyitó beszéde után a közgyűlés elfogadta az évi jelentést, tudomásul vette a zárószámadásokat és megállapította a jövő évi költségvetést. A közgyűlés végén reaktiválták a régi igazgatóságot. Igazgató-elnökké újból Hadik-Barkóczy Endre gróft választották meg, igazgatókká pedig Széchenyi Gyula gróft és Széll Kálmánt. Az évenként szokásos Széchenyi-lakomát a jövő hét vasárnapján tartják meg. Az ünnepi beszédet, kezében a Széchenyi-billikkommal, Bánffy Miklós gróf mondja.

(Az Országos Kaszinó közgyűlése.)

Vasárnap délután négy órakor tartotta az Országos Kaszinó ezidei rendes közgyűlését. A gyűlésen nagyszámmal vettek részt a Kaszinó tagjai. Teleki Géza gróf vezette a tanácskozást, aki bevezető beszédében kegyeletes szavakkal parentálta el elhunyt igazgató-társát, Gulner Gyulát. Az évi jelentés Gulner Gyula elhunytáról így emlékezik meg:

— Benső és igaz kapocs fűzte körünkhöz, amelylyel nemcsak összeforrt, amelynek érdekeit nemcsak meleg érdeklődéssel karolta föl, hanem amelynek nemes, őszinte és önzetlen lelkülete, színmagyar érzülete, előkelő gondolkodása által vonzó központja s a magasabb irányu, művelt és hazafias középosztálynak valódi példája volt. Méltó azért, hogy igaz tisztelettel, el nem muló kegyelettel őrizzük meg emlékét s a tisztelt közgyűlés fölhatalmazását kérjük, hogy arcképét a Kaszinó részére megfestethessük.

A napirend első pontjaképpen bemutatott évi jelentést a közgyűlés felolvastattnak vette, elfogadta s a vezetőségnek a fölmentést megadta. A jelentés szerint a kaszinónak ez időszerint 1859 tagja van, akik közül 90 új tag. A bevételek a lefolyt évben 52854 koronával haladták meg az előirányzatot. A kaszinó tiszta vagyona 761.021 korona 01 fill.

Mielőtt a közgyűlés a választásokra tért volna át, Ghyezy Béla nyugalmazott altábornagy indítványt tett, hogy a közgyűlés Wekerle Sándor dr. igazgatót, akinek mandátuma most lejárt, újból válassza meg közfelkiáltással igazgatóvá. A közgyűlés az indítványt nagy lelkesedéssel magáévá tette és ugyancsak Ghyezy Béla indítványára elhatározta, hogy Wekerle arcképét a kaszinó számára megfesteti. Wekerle Sándor volt miniszterelnök halás köszönetet mondott az ovációért, mire a közgyűlés áttért a választásokra. Az elnök ezek tartamára felfüggesztette a tanácskozást. A szavazás eredményeképpen az elhunyt Gulner Gyula igazgató helyébe Csathó Ferenc, a budapesti királyi ítélőtábla elnöke lett a kaszinó igazgatója. A választmány rendes tagjai lettek: Balás Béla dr., Benke Gyula, Csik Imre, Gaszner Pál, Hajós Menyhért, Hoitsy Pál, Horánszky Dezső dr., Kosztka Emil dr., Lossonezy Antal, Máriássy Sándor, Pásztélyi Jenő dr., Pinkovich József, Szabó Ágost, Szent-Ivány Zoltán, Tóth Béla dr. és Vavrik Antal. A választmány póttagjaivá

Székács Aladár dr.-t, Éltető Ákóst és Dóra Szilárdot választották.

A közgyűlést este kilenc órakor a kaszinó éttermeiben társasvacsora követte.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Kedd: Találkozás, színmű. (B. bérlet.)
Szerda: Delután mersékelt hegyekkel: Kuruzsló, színmű. Este rendes helyekkel: Tilos a csók, operett. (C. bérlet.)
Csütörtök: Mignon, opera. Svárdström Valborg asszony vendégfellépése. (B. bérletszünet.)
Péntek: Tancos huszárok, operett. (A. bérlet.)
Szombat: Faust, opera. Svárdström Valborg asszony vendégfellépése. (C. bérletszünet.)

Találkozás.

(Színmű 4 felvonásban. Irta: Berton P. Fordította: Váradi Antal. Bemutató előadás)

Servál Adrien, a nagy államférfiu éle társa egy üres lelkű, léha asszony, aki mulat a férjét gyönyörű karrikaturákon és szerelem nélkül folytat szerelmi viszonyt egy elegáns megjelenésű világgal, mert az elegáns és semmi egyéb. De Lancay Camilla, egy elvált asszony, józan, tisztességes, összekérül a vele rokonlelkű politikussal, megszeretik egymást, egymáséi lesznek és a két asszony között elkezdett küzdelem folyik a férj és szerető bírásaért. A hűtlen asszony a látszatért ragaszkodik a férjéhez, a szerető a szerelem jogán követeli magának. A szerető lesz a férfi, mert megtudva az asszony hűtlenségét, kiutasítja a házából. Ez Berton darabjának meséje. Nincs ebben a darabban semmi új, semmi meglepő, még színpadilag sem nyújt izgatót, különöset. Ami meglep bennünket, az a választékos nyelvezet, a hogy Berton alakjai beszélnek, az a magas stílus, mely végig vonul az egész darabon. Semmi alpári, semmi közönséges; választékos, előkelő tonusban kap hangot minden mondani való, és az eredeti magas irodalmi nivóját nagy művészettel adta vissza Váradi Antal, a darab kitűnő fordítója. Azok, akik szeretik a pornografiától, erotikától mentes, választékos irályt, gyönyörűséggel hallgatják Berton darabját.

A bemutató előadás mérsékelt sikert váltott ki a közönségből. Igazi mondan volt Sarvelné szerepében Novák Irén. Kitűnő férfias alakítást produkált Keszler, nagyon jóízű volt Canuchet szerepében Várnay és lehetetlenül gyenge, éretlen, beszédben, játékban ingadozó K. Kápolnay Juliska, úgy, hogy nagy része van a darab mérsékelt sikerében. Elegáns Brevennes volt Ditrói.
H. G.

* Országos színházi műsor. A nagyobb vidéki színházak e heti műsora: Kolozsvár: Hétfő: Luxemburg grófja. Kedd: A császár katonái. Szerda d. u.: Liliom, egy csirkésfogó élete és halála, este: Luxemburg grófja. Csütörtök: A tolvaj. (Góth Sándor és G. Kertész Ella vendégjátéka.) Péntek: Az ingovány. Góth Sándor és G. Kertész Ella bucsufellépése. Szombat: Luxemburg grófja. Vasárnap d. u.: Mongodin ur felesége, este: Gül baba. Temesvár: Hétfő: Carmen. Kedd: Taifun. Szerda d. u.: Nap és Hold, este: Szerelmi keringő. Csütörtök: A király. Péntek: Romeo és Julia. Szombat: Lammernoori Lucia. Vasárnap d. u.: A varázskeringő, este: Sári bíró. Hétfő: Sári bíró. Szeged: Hétfő: Lear király. Kedd: Szabinnók elrablása. Szerda d. u.: A baba, este: A pesti gyerek. Csütörtök: A tatárjárás. (Kornai Berta fellépése, bérletszünet.) Pénteken: A drótosót. (Kornai Berta fellépése, bérletszünet.) Szombaton: A esőkon szerzett völgyény. (Kornai Berta fellépése, bérletszünet.) Vasárnap-délután: Az aranyvirág, este: Sári bíró. (Bemutató.) Hétfő: Sári bíró. Kedd: A kuruzsló. Szerda: Liliom. Csütörtökön, pénteken, szombaton, vasárnap: Luxemburg grófja. — Nagyváradon: Hétfő: A ku-

ruzló. Kedd: A kuruzsló. Szerda d. u.: Aranyvirág, este: A kuruzsló. Csütörtök: Varázskeringő. Péntek: Erdészleány. Szombat: A botrány. Vasárnap d. u.: Elvált asszony, este: A cigány. Debrecen: Hétfő: Pillangó kisasszony. Kedd: Iglói diákok. Szerda: d. u.: Szép gárdista, este: Szent hazugságok, Ahasvér, Édes grisetto. Csütörtök: Sári bíró. Péntek: Sári bíró. Szombat: Sári bíró. Vasárnap d. u.: Koldusdiák, este: Piros bugyelláris. (Kiss Mihály vendégjátéka.) Miskolc: Szombat: Tilos a csók. Vasárnap d. u.: Szökött katona, este: Tilos a csók. Hétfő: Proletárok. Kedd: Taifun. Szerda d. u.: Jack, a senki, este: Az elvált asszony. Csütörtök: Bob herceg. Péntek: Bob herceg. Szombat: Iglói diákok. Vasárnap este: Iglói diákok. Kassa: Hétfő: Lili. Kedd: Angot asszony leánya. Szerda két előadás. Délután 3 órakor: A tanítónő. Este: A bor. Csütörtök: Fedora. Péntek: A sasfók. Szombat: Színészvér. Vasárnap délután: A lőcei fehér asszony, este: Színészvér. Hétfő: Színészvér. Pécs: Hétfő: Liliom. Kedd: Kaméliás hölgy. Szerda: Délután Tatárjárás. Este: Varázskeringő. Csütörtök: Erdészleány. Péntek: Dollárkirálynő. Szombat: A kuruzsló. Vasárnap: Iglói diákok.

* Elvezethetetlen előadások. A következő levelet kaptuk: Igen tisztelt Szerkesztő ur, az ön lapjához fordulok, mert tudom, hogy minden közérdekű dolognak, szembetűnő, komoly hiba ellen írott felszólalásnak helyet ad. Kénytelen vagyok nyilvánosan panaszt emelni az ellen, ami vasárnap délutánonként a színházban történik. A második emeletről és a karzatokról olyan lármá, gyereksírás, üvöltés hallatszik le, hogy az első sorokban ülők se érik azt, amit a színpadon mondanak. Azt hiszem, azért állítanak rendőrt a karzatra, hogy az ilyen botrányoknak elejét vegye s lehetővé tegye azt, hogy a pénzért az ember halljon is valamit a színházban. Tisztelettel: Egy vasárnapi néző.

* Hegedűművészek királya. Ysaye Eugen február 18-án este 8 órakor tartja Aradon egyetlen hangversenyt Dienes Oszkár zongoraművész közreműködésével. Jegyek Klein könyvkereskedésében kaphatók.

* Az Unger zenekonzervatorium által rendezendő hangversenyről megjelent hírlapi közleményekbe sajtóhiba csuszott bele, amennyiben a nagy érdeklődést keltő hangverseny nem február 5-én, hanem 18-án 5 órakor lesz megtartva.

* Szerdán, február hó 2-án este 8 órakor lesz megtartva az idei szezon egyik legnagyobb koncertje Szamosi és Környei m. kir. operaházi tagok közreműködésével. A hangverseny iránt oly óriási az érdeklődés, hogy jegyek már alig kaphatók. Kérhetnek a hölgyek kalap nélkül megjelenni.

* A „Nyugat”. Ignatus, Osvát Ernő és Fenyő Miksa irodalmi s kritikai szemléjének februári, 3-ik száma a következő rendkívül érdekes tartalommal jelent meg: Ady Endre Vers. Cholnoky Viktor Az alerion madár vére. (Novella.) Füst Milán Versek. Bárdos Artur Goethe, a rendező. Pásztor Árpád Vers. Kádár Endre Weisz Ferenc titka. (Novella.) Kemény Simon Vers. Babits Mihály Stilisztika és retorika a gimnáziumban. Balázs Béla Vers. Lukács György Az utak elváltak. Oláh Gábor Vers. Feleki Géza Széljegyzetek Kernstock képeihez. Boross László Vers. A Nyugat előfizetési ára: félévre 10 korona, egész évre 20 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Rákóczi-ut 9. szám, II/3.

* A gauchó boszuja. Amerika uja szépségű őserdeiben játszódik le egy speciális izü indián farmer dráma. Két farmer sértett önértékből bosszút esküszik az indiánusnak, elrabolják egyetlen leányát és rágyújtják a házat. Az indián idejekorán megtudja lánya elrablását és még jókor érkezik, hogy az égő házból kimentse az elalélt lányt és a veszedelmes farmereket dobja a lángokba. Maga a kép tárgya nem új, hanem olyan bámulatos technikával van megcsinálva és olyan ideális szép vidéken játszódik, hogy ezért magáért megcsodálni való. Itt említjük meg, hogy az egész tudományos világot lázba ejtő felvétel a mikrobák életéről szerdán kerül bemutatásra. Ennél érdekesebb képet, mely egyben a tudományos vizsgálódásnak népszerű terjesztését is szolgálja, még nem produkált a kinematográf művészet.

Árvaszéki ülnök a menhelyen.

A jólétből a nyomorba.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, január 31.

A budapesti francia konzulátus előtt egy rongyos férfi alak bolyongott. A rendőr bevitte a rendőrségre és a kapitány elé állította.

— Mi a neve? — kérdezte a kapitány.

— Galbavi Lajos.

— Hány éves?

— Negyvenkilenc.

— Mi a foglalkozása?

— Most nincs foglalkozásom. Élek egyik napról a másikra, úgy, ahogyan a madarak. A gondviselés jóvoltából.

— Mivel foglalkozott azelőtt?

— Hosszu história az, esedezem, de talán mégsem tartoznék a dologhoz. Nem vétettem én semmit. Nem is koldultam. Barátom van a konzulátusi hivatalban, azt kerestem fel.

— Hogy, hogy, barátja van a konzulátuson?

— Másutt is kérem. Előkelőbb urak is.

A válaszok érdekesebbé tették az előállítottat, aki a kapitány kérdezősködésére mégis rászánta magát, hogy élete sorsáról egyet-mást elmondjon.

— Most koldus vagyok. Tíz évvel ezelőtt még gazdag ember voltam. Pilién volt föld-birtokom. A budapesti egyetem jogi fakultásán két alapvizsgát tettem már, amikor a vagyon örökség alakjában reám szakadt. A fővárosi életnek addig nélkülözött gyönyörei minden oldalról felém mosolyogtak, most már nem látszottak elérhetetleneknek s én, aki eddig szigorú szülői fegyelem hatása alatt szolid életet éltem s nagy célokat tűztem ki magam elé, most hirtelen beleugrottam az élvezetek árjába. Pénzem volt, gondok nem gyötörtek, elhajtítottam magamtól a könyvet és éltem úgy, ahogyan a könnyelmű emberek élnek, nem gondolva arra, hogy a pénzes zsáknak feneké is van és hogy a pilisi birtok is debra kerülhet.

Szaporán beszélt, minden megindultság nélkül. Alig vett lélekzetet, mintha sietve tul akart volna esni a boldog időkre való visszaemlékezésen.

— Nagyon jól éltem. Kivettem a részem minden földi jóból, sőt a jó étellel pazarló voltam. Hamarosan a végére jutottam. Vagyonom eluszott a pezsgőn, pénzemet kitanócsolták a zsemből az orfeumdámák. Befolyásos ismerőseim révén hamarosan bejutottam a főváros-hoz, ahol árvaszéki ülnök lettem. Dolgozni akartam, hogy valami társadalmi pozíciót vívjak ki magamnak, de nem igen ment a dolog. A jó napokat nagyon megszoktam. Ezelőtt négy évvel megnősültem. A házasságban kissé megnyugodott a viharokban kimerült lelkem. Nem sokáig tartott a csendes, nyugodt élet. Megint csak elragadott az élet árja és egy napon megváltam hivatalomtól. A feleségem elhagyott s magamra maradv, fokról-fokra idáig zuhlottam.

Nem bírta már tovább. Elcsuklott a hangja. A szemében mintha könnyek látszottak volna csillogni. A regényes önéletrajz mégsem volt teljes. A kapitány is érezte, hogy hiányzik belőle valami. Megkérdezte tehát:

— Mondja csak, Galbavi, mégis mi oka volt, hogy elhagyta az állását, amely nemcsak szép megélhetést, hanem tekintélyt is adott magának?

Galbavi csak pillanatig gondolkodott.

— A betegség! — válaszolta.

— Hogyan? Hát maga beteg?

— Az vagyok. Nagyon beteg. Alkoho-

lista vagyok. Három évvel ezelőtt ez a baj a tébolydába is juttatott. Másfél évig éltem az élő-halottak házában. Akkor kieresztettek. A feleségem elhagyott, magával vitte a gyermekemet is. Nem volt, aki vezessen az életben. Céltalanul bolyongok azóta. Régi cimboráimat keresem fel és azok megszánják. Adnak egy-két koronát. Amikor végigjártam őket, újból kezdem előlről. Igaz, hogy a pénz nem maradhat meg nálam, mert mindjárt eliszom.

A rendőrség 3 órai elzárásra ítélte csavargás miatt.

HIREK.

Cook elfogása.

A „köpenicki“ sarkutazó Bécsben.

Távirati tudósítás.

Arad, január 31.

Cookról azt írták az összes lapok, hogy elfogták. Ez nem történt meg. A hatóságok ugyan jól tudják, hogy hol van a „hires“ sarkutazó, de eszükben sincs elfogtatni. Cook napokig a Heidelberg közelében levő roggenau-i üdülőhelyen tartózkodott. Ami sok detektívnek nem sikerült, az egy párisinak sikerült, aki egy újságíróval ment Cook nyoma után. Ez a párisi detektív a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Cook valóban egy roggenau-i intézetben volt. A Günther nevet használta. Amerikában ugyanis ilyen nevű rokonai vannak és azért is használta ezt a nevet, mert teljesen német hangzásu. Szombat este csukott kocsiban ment az eberbaichi vasuti állomásra, hogy Bécsbe utazzék. Az intézetbe, ahol Cook tartózkodott, senkinek sem szabadott belépni, egyetlen újságíró sem engedtek be.

Cookot a rendőrségen is jelentették, de itt megtiltották, hogy nyilvánosságra hozzák, hogy Cook ott tartózkodik. Cook ismételt idegen nevek alatt vette fel postaküldeményeit. Egy alkalommal a postán a lapokban közölt képek után — egy nő és egy postahivatalnok felismerte.

Az intézet tulajdonosa Führer dr., Cook ott tartózkodása alatt Heidelbergben volt és így az orvosok nyugodtan hivatkozhattak arra, hogy nem bocsáthatnak be senkit, mert erre a tulajdonostól kell engedélyt kérni, de a tulajdonos Heidelbergben fekszik betegen.

A szolgáltnak sem szabadott az intézetet az egész idő alatt elhagyni, mert féltek, hogy a szolgálk nem állhatnak ellen az amerikai újságírók „bőkezűségének“ és mindent elárulnak.

Az ügyészség kijelentette, hogy Cook ellen nem adhat ki elfogatási parancsot, mert formális feijelentést nem tettek ellene.

— Rudolf trónörökös emlékezete. Rudolf trónörökös halálának huszonegyik évfordulója alkalmából ma délelőtt — mint Budapestről jelentik — oszandes mise volt a várbeli Szent-István templomban az elhunyt királyfi lelki-üdvéért. Az évforduló tulajdonképpen tegnap volt, azonban vasárnap lévén, nem tarthattak gyászmisét s így az mára maradt. Délelőtt tíz órára megjelentek a vártemplomban: Fejérváry Géza báró darabont testőrkapitány vezetésével a darabonttestőrség, Pálffy Miklós herceg-magyarországi udvarnagy és Szegedy-Maszácz Aladár dr. udvari tanácsos vezetésével az udvarnagyi hivatal és az udvartartás és Roth Alajos várkapitány vezetésével a várkapitányság személyzete. A gyászmisét Kanter Károly prelátnak elvégezték. Bécsből táviratozzák: Rudolf trónörökös halálának évfordulója alkalmából 6 fel-

sége háromnegyed 8 órakor a családi sirboltba ment, ahol Rudolf trónörökös és Erzsébet királyné koporsójánál imát mondott. Negyedórai tartózkodás után 6 felsége elhagyta a sirboltot. A közönség 6 felségét mély tisztelettel köszöntötte. — Berlinből táviratozzák: Vilmos császár ma, mint minden évben, Rudolf trónörökös halálának évfordulója előtti napon meglátogatta Szögyény-Marich osztrák-magyar nagykövetet.

— Fallieres elnök betegsége. Párisból táviratozzák: Jól értesült forrás szerint Fallieres köztársasági elnök egészségi állapota aggodalomra ad okot, úgy, hogy az elnök mandátuma hátralevő részét valószínűleg nem fogja hivatalában eltölteni. Az elnök a naponkénti sőtáját is megszüntette a legutóbbi ellene intézett merénylet óta és állandóan idős beteg. A múlt év szeptember óta háromszor is rosszul lett, sőt újabban az a hír is kiszivárgott, hogy szélhűdés érte. Orvosai feltétlen nyugalmat ajánlottak az elnöknek. Párisból táviratozzák: A köztársasági elnök az árvis alkalmával hosszú ideig állott a vízben és súlyosan meghűlt. Azt, hogy az elnököt szélhűdés érte volna, — megeafolják.

— A pannonhalmi új főapát felszentelése. Budapestről jelentik: Hajdu Tibor dr.-nak, a pannonhalmi új főapátnak ünnepies benedíciója a mai vasárnapon ment végbe a hercegprimás budavári házikápolnájában. Az egyházi szertartás reggel kilenc órakor kezdődött, amikor az egybegyűlteket előtt felolvasták a király kinevezési okmányát és folytatolag a római pápai kuria megerősítő brévéjét. Ezután Vaszary Kolos bibornok hercegprimás, aki a szertartást vezette, buzdító szavakat intézett a benedíklándó főapáthoz, aki erra térdén állva az apostolok hitvallását letette az egyházfejedelem kezeibe. A szertartásnál a hercegprimásnak Kohl Medárd dr. püspök, Széchenyi Miklós gróf győri püspök és Berger Márk kanonok, a főapátnak Bita Dezső dr. egyetemi tanár és Nemes Antal dr. pápai prelátnak, asszisztáló apátok segédkeztek. A felavatást követő szentmise alatt a főapátot fölruházták a gyűrűvel, kereszttel és a többi apátsági jelvényekkel. A szertartásnál a pannonhalmi Szent Benedek rend több előkelő tagjával képviseltette magát. Dáiban a primási palotában diszebed volt, amelyen a főapát ősi szokás szerint arany és ezüst színnel bevont zenyeret és ugyancsak arany és ezüst színnel bevont két kis hordó bort ajánlott föl.

— Halálozás. Lukács Lajos aradi ügyvéd, az aradi társadalomnak általános rokonszenvenben álló tagja vasárnap délután meghalt. Másfél esztendő betegsége után, hatvanegy éves korában meghalt. Neje, született Bing Bertán és egy fián kívül kiterjedt rokonsáig és a tiszteik, barátok nagy serege gyászolja. Február 1-én, délelőtt fél tizenegy órakor temetik a Deák Ferenc-utca 32. sz. házból.

— A polgári nőgyűlés tea-zsurja. Az aradi polgári jótekonny nőgyűlés február másodikán tartja ez idei második tea-délutánját. Az aradi közönséget felesleges hivatkozó szóval csábítani a polgári nőgyűlés tea-zsurjaira. Az a kedves, intim hangulat, mely ezeket a délutánokat uralja, az a jótekonny cél, melyet ezek a tea-zsurok szolgálnak, meghódította már Arad előkelő közönségét, mely eddigi pártolásával biztosította minden ilyen délután sikerét. A február másodiki tea-zsur, mint a legutóbbi is, a Központi szálloda telixerijében lesz.

— Eljegyzés. Nagy József, a debreceni társadalom rokonszenves tagja, eljegyezte Fleischmann Lenke kisaszonyt, Fleischmann Jakab, az Erber és Fleischmann kézműváru nagykereskedő-cég szeniorjának leányát.

— Kell Manó cég ajánlja párisi divat különlegességeit. Telefon szám 673.

— Házasságok. Rózsa Lili, a vidék egyik legkiválóbb szubrettje, aki hosszú időn át az aradi színháznak is ünnepelt tagja volt, mint Debrecenből jelentik, tegnap kötött házasságot ifjabb Ormódy Vilmossal, a Magyar Általános Biztosító Társaság tisztviselőjével. Rózsa Lili miután első férjétől elvált, tudvalevőleg Zilahy Gyula szintársulatához szerződött Debrecenbe.

Batizfalvi Elza, a nagyváradi színház tagja a napokban kel egybe Lázár Loránd nagyváradi bankhivatalnokkal.

— Megkezdődik az Óvár-tér kiépítése. Megírtuk, hogy a tanács ez évben az Óvár-tér szabályozási programjának első részét végrehajtja és a Boczkó-utca torkolata előtti teret szabályozza, továbbá a vashidhoz vezető főutba torkoló utcákat feltölteti. A rendezéssel egyidejűleg megkezdődik a házépítés is a téren. Steiner József műépítész ugyanis ma nyújtotta be egy két emeletes palota építési terveit és kért építési engedélyt. A palota egyik oldala a Boczkó-utca, a másik a vashidra néz és a most építési anyag lerakodóul szolgáló telken épül. A tanács szombati ülésén dönt a kérvény felett.

— A titokzatos fátalos hölgy. Debrecenből írják: Debrecenben kétségkívül nem mindennapos eset, hogy kalapos, uszályos ruházatu hölgyek az utcán intézzék el a maguk legbensőbb szívügyeit, még pedig olyan módon, hogy abban erősen szerepeljenek ama bizonyos rózsaszínű körmőcskék. A szóaradtnak valóságos vitriol-élességét vitték a harci tűzbe a temperamentumos hölgyek és nagyot pattogó „ilyen meg olyan“ vagy „erre meg arra“ kifejezések, mint megannyi apró mozaikok, arról győzték meg a nagyszámban összeverődött s kétségkívül jól mulató közönséget, hogy, ha azok valamennyiét szépen, persze indiskrét kezekkel, összerakosgatnák, akkor egy pikáns szerelmi ügynek apró kulisszatitka rajzolódna ki belőle... Ma este úgy fél hat óra tájban, amikor a legmozgalmasabb volt a korzó s az ivlámpák vigan szórták a fényt az üzletek portálai előtt, a Tisza palota előtt megjelent ama titokzatos fehér fátalos nő. Az arcáról nem beszélhetünk. Nem, mintha ebben valami rossz máju tendencia volna, hanem mert olyan sűrű volt a fátalos, hogy nem volt kedve senkinek follebbenteni. Azonban amit nem tettek meg a férfiak, azt megtette a nő, még pedig alkalmasint valami vetélytársnő. A temperamentumos hölgy annyira follebbentette a titokzatos fátalót, hogy majdnem — a konty is utána repült. Azután pedig mint valami vig operának akkordjai, fölhangzottak ilyfélék:

— Maga (vagy te) akarja az én uramat, nem elég magának az összes debreceni urak?!

Hát bizony súlyos szavak, sőt talán tettek is röpködtek a levegőben. A nagy tumultusban a „helyszín“ levonult a városháza boltívéig, ahol a megtámadott nő boldog-boldogtalanban kereste azt a jövagot, aki megmentse kollemtelen helyzetéből. Annyi azonban bizonyos, hogy az esteli incidensnek valaki megissza a levét: sem az egyik hölgy, sem a másik, hanem a harmadik s az a bizonyos: egy férfiú lesz!

— Szerencsétlenül járt vasuti tisztviselő. Krisztinkovics József acsoev-tisztviselőt ma reggel cselédje revolverrel súlyosan megsebesítette. A Török Igazság-utca 6. számú házban lakó tisztviselő éppen hivatalba készült, mikor cselédje bevitte hozzá karján a kis gyermeket, hogy apja a távozás előtt még egyszer megcsókolhassa. A gyermek sírni kezdett és a cseléd, hogy elhallgattassa, felvette az éjjeli szekrényen fekvő, hat golyóra töltött revolvert és játszadozni kezdett vele. A ravasszal babrálgatott és a leány kezében hatalmas durranással elsült a fegyver. A golyó a pamlagon ülő tisztviselő jobbcombjába hatolt és ott súlyos sebesülést okozott. A cseléd kihallgatásakor azt vallotta, hogy soha fegyver a kezében nem volt és azt sem tudta, hogy mire való szerszám, amit játékszerűen vett föl az éjjeli szekrényről. A tisztviselő állapota komoly mert, ezideig még nem sikerült a golyó eltávolítása.

— Borowska Janina asszony tervei. *Krakóból* jelentik: A lengbergi esküdtszék által felmentett Borowska Janina asszony nyomott hangulatban tölti óráit a fogságban. Felmentését pirhuzzi győzelemnek mondja. Férjével, Borowski Marian dr.-ral csak rövid ideig beszélgetett. Azt hiszi, hogy ha az ügyész nem vonja vissza a bejelentett semmiségi panaszt, akkor még hónapokig tarthat vizsgálati fogsága és ő ezt nem élne túl. Érdekes, hogy mindenfelől, de különösen Magyarországból elárasztják üdvözlésekkel és virágokkal. Kiszabadulása után lelki egyensúlyának helyreállítása céljából kolostorba szándékozik vonulni. Testi egészségét oly módon akarja viszszeranyerni, hogy egy amerikai hölgy ajánlatát fogadja el, aki hajlandó egy svájci szanatóriumi gyógykezelés költségeit fedezni.

— A tekstitgyár telekcseréje. Ismertettük a Hungária pamutfonó gyárnak a törvényhatósághoz beadott kérvényét. A részvénytársaság azt kéri, hogy a város oserélje el a gyár céljaira adott husz holdnyi és a gyárépületektől északra fekvő telket az épületektől keletre fekvő husz holddal, amelyet annak idején csak azért nem kapott meg a gyár, mert a tüzerlaktanya telekéhez volt csatlakozó a város. A közlekedési bizottság ma tárgyalta a kérelmet és arra az álláspontra helyezkedett, hogy a gyár létesülése által a kérdéses terület értéke növekedett ugyan és a város újabb adózatot hoz ha átengedi, de éppen a gyár fejlődését kell biztosítani, hogy ezután a tüzerlaktanya drága telkei majd annak idején ház helyekül oly árban legyenek értékesíthetők, mint amennyiért a város azokat megvette.

— Izgalmas jelenet egy temetésen. Tegnap délután a Pécskai-ut és gróf Leiningen utca sarkán haladt el egy temetési menet. Özvegy Businszky Jánosné nagy gyászoló közönség kíséerte utolsó útjára. A koporsó mögött haladt Chrapa Sándor mionrita lelkész, akit anélkül, hogy bárki észrevette volna, Hirt Antal lakatossegéd meglökött, majd pedig durva szidalmakkal illette. A gyászmenet megbotránkozva vett tudomást a teljesen részeg ember garázdálkodásáról, aki ily módon megzavarta a végüstességadást anélkül, hogy arra bármi oka lett volna. A rendőrségre előállították Hirtet, ahol kijózanodás után sirva panaszkodta el, hogy egy barátja leittatta és egyáltalában nem volt szándékában a lelkész inzultálása. Bűnbánata dacára azonban súlyos következményekkel jár viselkedése, mert hivatalból meg kell ellene indítani a büntető eljárást.

— Felfüggesztett jegyző. Eperjesről jelentik: Zapotocky Peter nátafaszi körjegyzőt az alispán több hivatali visszaélés és közokirathamisítás miatt legutóbb vád alá helyezte és most hivatalvesztésre ítélte. A körjegyző megszökött.

— Öngyilkosság a ravatal mellett. Budapestről jelentik: Bruncsics Bálint szabómester 30 év óta élt közös háztartásban Kaiser Katalin mosónővel. Az asszony tegnap Borz utca 9. számú lakásán meghalt. Ravatalra tették és a halott mellett két asszony virrasztott. A vendégszobában tartózkodott Bruncsics, aki egész éjszaka sirt. Hajnal tájban elcsendesedett. A virrasztó asszonyok azt hitték, hogy elnyomta az álmot. Reggel, amikor benyitottak a szobába, Bruncsicsot holtan találták. A boldogtalan ember annyira elkeseredett élete társa halálán, hogy balkezén felvágta az ereit és reggelre elvérzett. Holttestét a bonctani intézetbe vitték.

— Meghívás. Az aradi 1848-49-es honvédegylet által ez év február hó 2-án délelőtt 11 órakor (szerdán) tartandó rendes évi közgyűlésére a honvéd bajtársakat ezúton is meghívja Simay István egyleti elnök.

— Jelenet az aradi állomáson. Czitrom Jenő osermői asztalosmester panaszos levelet írt szerkesztőségünknek. Elmondja ebben, hogy január 26-án Aradon az államvasuti III. osztályú pénztárnál jegyet akart váltani Csermőre. Gyerekekkel, meg csomagokkal utazott, így hát gyorsan szeretett volna jegyet kapni, nehogy lekésse a motorvonatot. Láta, hogy a pénztárszobában a pénztáros hölgy a fejét az asztalra hajtva nyugodtan ült. Nehogy lekésse a motort, hát a pénzzel hal-kan kopogtatott az ablakon. A pénztárosnő fölpillantott, de azután ismét lehajtotta a fejét. Czitrom ismét kopogott. A tisztviselő ekkor odament és Czitrom illetelmes köszönésére ez volt a haragos felelete:

— Nem állították ide magát bakternek.
— Tudom, — szólt Czitrom — de a jegyváltásnak itt az ideje.

— Hátka olyan nagyon siet, jött volna előbb.
— De nagysád, hiszen úgy látszik most is korán jöttem.

— Hát akkor üljön le és várjen.
— Tessék kiadni a székét, hadd lássam a székéről, hogy mikor ébred föl nagysád.

Czitrom azért írja ezt a panaszos levelet, hogy mindenki lássa, hogy a szegény embert már a pénzéért is bakternek nevezik.

— Köszönetnyilvánítás. Boldogult Lukács Lajos ravatalára szent koszorúk megváltására a következő kegyeletes adományok folytak be: Lustig Ármán és neje, Tenner József és neje, Mittler Izidor dr. és neje, Vörös Henrik és neje az izr. népkönyháának 20—20 koronát, Leopold Zsigmond és neje, Bing Gyula és neje az izr. jót. nőegyletnek 20—20 koronát adományozott, mely kegyeletes adományokért hálás köszönetét fejezi ki az elnökség.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban január 31-én a következő születéseket és halálozásokat jelentették be és házasságot kötöttek: Született: Christ Viktor vasöntőnek Antal nevű fia, Lencz János ácssegédnek János nevű fia. Meghalt: öz. Lefkovic Józsefné 86 éves magánzónó, Csimplás Miklós 43 éves napszámos, öz. Jargucz Andrásné 71 éves magánzónó, Lukács Lajos 60 éves ügyvéd, Illés József 27 éves cipész, Pap István 34 éves süttősegéd, Drogán Mária 4 éves leány. Házasságot kötött: Kovács Sándor máv. fékező Kvasz Judittal, Heinecz Ferenc vasesztergályos Becher Gizellával, Muntyeán Alexio napszámos Bogta Emiliával, Weisz Ignác cipész Schönwald Terézszel, Boka Sándor szabó Bacsa Margittal.

— Kossak eszáz. és kir. udv. és kamara fényképész műterme. Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657. 261

— Szabó-féle pármái ibolya szappan a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes illata s bőrpuhító üdítő hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Ha igazán finom szappannal akar mosdani, felesleges, hogy drága külföldi szappant vegyen. Egy darab 70 fill., 3 drb. 2 kor. Készíti Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. Kapható Aradon Vojtek és Weisz, Hanzu Nesztor és Hegedűs Gyula cégeknél. 268

— Francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

O. V. A Halley üstökös az idén május 17-én jelenik meg. A most megjelent üstökös neve 1910. A. Johannisburgban észlelték legelőször az idén.

Igazgató és tanár sajtópöre

Aradi románok viszálya.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 31.

A nagyváradi esküdtbíróóság előtt ma érdekes sajtópör tárgyalása volt kitűzve. Pár évvel ezelőtt sokat írtak a lapok az aradi görögkeleti szeminárium belső dolgairól. Több oldalról megtámadták Ciorogariu Románt, az intézet igazgatóját, akinek azután a kultuszminiszter elégtételt szolgáltatott. Ezeknek a befejezett ügyeknek az újabb megbolygatására volt ma kilátás az intézet egyik volt tanárának, Costa Jánosnak az aradi *Függetlenség*-ben megjelent cikke folytán, aki *A Tribuna* tájékról című cikkében olyasmit írt, mintha az intézet igazgatója cikkeket írta a Tribunába, azután pedig strohmanokat fogadna az intézet növendékei közül, akiknek sikeres vizsgákat biztosít.

E cikk miatt Ciorogariu Román rágalmazás miatt följelentést tett s az ügyben ma lett volna a főtárgyalás. A tárgyalást azonban nem tartották meg, mert a megnyitás után a vádlott tanár szólásra jelentkezett és a következő nyilatkozatot tette:

— Az Aradon megjelenő *Függetlenség* című lap 1909. május 22-én megjelent 115. számában *A Tribuna* tájékról cím alatt cikket tettem közzé, amely Ciorogariu Román urat, az aradi gör. ke. theológia igazgatóját olyan színben tünteti föl, mintha Dolga Vazul tanítóképezdei növendéket arra igyekezett volna rábírni, hogy egy, a Tribunában megjelent s a kir. ügyészség által inkriminált cikk szerzőségét vállalja el s ezért neki a III. és IV. osztály sikeres vizsgáját kilátásba helyezte volna. Minthogy meggyőződtem, hogy a cikk állításai tévesek és a valóságnak meg nem felelnek, félfiass köteletségemnek tartom kijelenteni, hogy a cikk megjelenését sajnálom s azért a főmagánvádló Ciorogariu Román urtól engedelmet kérek.

E nyilatkozat után a főmagánvádló ügyvédje a vádat elejtette, s ennek folytán a törvényszék az eljárást Costa János vádlottal szemben megszüntette.

VIDÉK.

A horossebesi kaszinó a múlt vasárnap délután 5 órakor tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen a rendes folyó ügyeken kívül a tisztújítás is megejtetett. Elnök lett Hajdu József, alelnök Szabó József, jegyző Kurkó Ignác, pénztárnok Herbst Jenő, könyvtárnok Spanyol Ferenc, háznagy Bucsay János, választmányi tagok Baumgartner János, Bolyos József, Bienenstock Jakab, Füzes József, Gramling Alajos, Leinwatter Gyula, Schurina Vilmos, póttagok Leőkös Pál és Csizsér József.

Uri kaszinó Berzován. E hó 29-én a berzovai uri közönség egy előértekezletet tartott, melyben egy kaszinóegyesület alakítását határozták el s a tisztikar nyomban megalakult: Elnökké Seidner Bernát, alelnökké Seidner Sándor, titkárrá Farkas Áron, pénztárnokká Goldberger Gábor, jegyzővé Ples György, választmányi tagokká Rónay Imre, Jávorszky Zoltán, Magyar Sámuel dr., Goldis Demeter, Mácsi Demeter, Tóth Kálmán és Popovics József egyhangulag választották meg.

Pénzt

jelzálog, amortisatio és váltó fedezetre földbirtokra és városi bérházakra legelőnyösebben közvetít

Szücs F. Vilmos

Aradon, Karolina-utca 8. sz. a saját ház fiók postánál mellette.

BŐRBAJOKAT,

bőrkiütéseket, daganatokat és sebeket, a melyek vérszegénységből erednek és nem akarnak gyógyulni, a

Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük ügyesen lemenni.

szüntet meg legjobban. A legtisztább alkatrészek, amelyek izletes módon könnyen emészthető krémmé egyesítettnek a kiváló SCOTT-féle eljárás által, a 57416

SCOTT-féle EMULSIÓ-t

a legkiválóbbá tették és kétségbevonhatatlan hírnevet biztosítottak számára ezeknél a bajoknál.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

— Az ujaradi takarékpénztár részvénytársaság vasárnap délelőtt tartotta meg negyvenedik rendes évi közgyűlését. Elnöklő Hartmann Lőrinc igazgató meleg hangon üdvözölte a szép számban megjelent részvényeseket és konstátálta, hogy a szabályszerűen összehívott közgyűlés határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére Hemmen János dr. takarékpénztári ügyészt kérte fel. Ezután felolvasták az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak évi jelentését és az évi nyereség felosztására vonatkozó indítványát. A jelentés szerint a betétek 200.000 koronával, a leszámítolási üzlet 324.000 koronával, a jelzálogkölesznök 46000 koronával gyarapodtak. Az összes pénztári forgalom 21 és fél millió koronát tett ki. A tiszta nyereség 67.384-67 korona. Az igazgatóság javaslata értelmében elhatározták, hogy osztalakra részvényenként 28 korona fizetessék, február 3-ától kezdődőleg. Bakin Mihály a részvényesek köszönetét tolmácsolta ezután meleg szavakban. Kiemelte beszédében, hogy az intézet az utolsó években mily rohamosan fejlődik, ami csakis az igazgatóság, felügyelő-bizottság és a tisztviselői kar kiváló ügybizalmának köszönhető. Együttal indítványozta, hogy úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadassék. Az indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta. Hemmen János dr. felolvasta ezután az igazgatóság javaslatát az alaptőke felemelés tárgyában. Indítványozták, hogy emeltessék fel a jelenleg 1000 drb, egyenként 200 korona névértékű részvényből álló, 200.000 koronát kitevő alaptőke részvényenként 200 koronának, összesen tehát 200.000 koronának, első sorban a külön tartalékalapból, azután a rendes tartalékalapból leendő befizetése által 400.000 koronára és egyidejűleg emeltessék fel az eddigi részvények névértéke 400 koronára. Emeltessék fel továbbá az ekként 400.000 koronára növekedett alaptőke 250 drb, egyenként 400 korona névértékű részvény kibocsátása által 50.000 koronára. A közgyűlés az igazgatóság javaslatát egyhangulag elfogadta, majd pedig az alaptőke felemelése miatt szükségessé vált alapszabály-módosításokat elfogadottnak nyilvánítja. Végül a közgyűlés az igazgatókat, igazgatóságot és felügyelő bizottságot, mivel megbízatásuk lejárt, újból három évre közfelkiál tással megválasztotta. A felügyelőbizottságba új tagnak Weisz Adolf részvényest választották meg. Alírási felhívásuk lapunk mai számában szintén olvasható.

Jelen voltak: Ander Mihály, Bakin Mihály, Berthe György, Dengl Ferenc, Einwag Lőrinc, Fock Antal, Fixmer János, Frank András, Friedrich Simon, Hartmann Adám, ifj. Hartmann Adám, Hartmann András, Hartmann Lőrinc, Hartmann Lipót, Hemmen János dr., Herold Antal, Herold Rezső, Hesz György, Hesz József, Hesz Antal,

Irovitz Béla, Jamnitzky János, Klug Miklós, Klug József, Krebsz Ignác, Klug Ferenc, Netter Márton, Philipp János, Philipp Ferenc, Pommersheim János, Schäffer Béla, Smolensky Antal, Schork Márton, Szádorf Ferenc, Theis Miklós, Seichert János, Wagner Nándor, Weisz Adolf, Zimmer József, Zircher Antal.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, január 31

Kínálat és vételkérő gyenge, 30.0 mm. 5 fillérrel olcsóbb.

Az árak 50 milliókban szemléltve:

	Dél	2 órai
	árak	árak
Tengeri 1910. májusra	6 67—6 68	6 62—6 63
Buza 1910. áprilisra	14 20—14 21	14 21—14 22
Zab 1910. áprilisra	7 55—7 56	7 52—7 53
Rozsa 1910. áprilisra	9 75—9 76	9 72—9 73
Buza 1910. októberre	11 94—11 95	11 94—11 95
Buza 1910. májusra	13 94—13 95	13 95—13 96
Rozsa 1910. októberre	8 94—8 95	8 93—8 94

Zárul 6 órakor

Oestrák hitelrészvény	—	—	676.50
Magyar hitelrészvény	—	—	811.—
Államvasút	—	—	759.50
Közuti vasút	—	—	689.—

Felelős szerkesztő:
BOLGÁR LAJOS.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1910. évi február hó 1-én:

B) bérlet.

B) bérlet.

Találkozás.

Színmű 4 felvonásban. Írta: Berton P. Fordította: Várdi Antal.

SZEMÉLYEK:

Serval Adrien	Keszler Bde.	De Lancay	Kápolnay J.
Canuchet	Várnay Jenő.	Serval Renee	Novák Irén.
Brevannes	Ditrói Mór.	Szobaleány	P. Harmath I.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Béla Simonfi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Márcs 1910 február 1-én kedd:

1. Dohányipar a maláji szigeten. Természet után. — 2. A gauchó bozója. Dráma — 3. A szerelem hatalma. Bohózat — 4. Bivaly vadászat. Sportkép. — 5. Három menyasszony, egy vőlegény. Humoros. — 6. Pucn. Látványosság. — 7. Egy amerikai házasság. Bohózat. — 8. Modern azerikai rablók. Életkép.

Előadások délután 5 órától kezdve.

Szerdán, csütörtökön és pénteken

A mikrobák élete.

Szereációs tudományos kísérlet.

NYILTTÉR.

Özv. Lukács Lajosné szül. Bing Berta, úgy a maga, mint fia Lukács István, valamint egész rokonsága nevében mélyszéges fájdalommal tudatja, hogy szeretett jó férje, a gondos apa, jó rokon és nemeslelkű ember

LUKÁCS LAJOS ügyvéd

tevékeny és családja boldogításának szentelt életének 61. évében f. hó 30-án elhunyt.

Drága halottunkat kedden, február hó 1-én, délelőtti 10¹/₂ órakor fogjuk a Deák Ferenc-utca 32. számú házból a helybeli zsidó temetőbe kísérni s ott az örök pihenésnek átadni. 850

Aldjuk emlékét!

Arad, 1910. január 30.

Özv. Bing Bernátné szül. Löwenbach Julia, anyósa. Bing Emil és neje szül. Sonnenfeld Emmi. Bing Béla, Assael József és neje Bing Gizli. Bing Ferenc és neje szül. Scheer Anna sógorai és sógornői.

Szénüzletünket

Andrássy-tér 14. sz. Hermann-palotából
jelentékenyen megnagyobbítva
Boros Béni-tér 2. szám

saját házukba, a Széchenyi gőzmalommal szemben

== áthelyeztük. ==

Állandóan nagy készletben mindenkor legjutányosabb árakon

elsőrendű Magyar és Porosz bányákból
kőszén és kokszt,
kovács kőszén

Jól kiégetett, pormentes

Bük-faszén.

✂ Szállítmányainkat pontosan mérve, plombázott zsákokban, a miniszteri és főkapitányi rendelet szerint teljesítjük. ✂

Becses rendelvényeiket új iroda kban úgy mint eddig személyesen, levelező-lapon vagy

Telefon szám 139.

kérjük s jegyzünk figyelmes és gondos szolgáltatunkról biztosítva. kitűnő tisztelettel 541

Kneffel Károly és fia

szénnagykereskedése, Boros Béni-tér 2. sz.

PFAFF

varrógépek

háztartási és ipari célokra.

✱ Teljesen zajtalan járás. Kedvező fizetési feltételek. ✱

Minden egyes varrógépért a legmesszebb menő jutalék. Számtalan elismerés helybeli iparosoktól a gép jószágára.

Egyedüli képviselő

Hammer Vilmos

műszerész

Ára 1, Szabadság-tér 7. sz.

Telefon szám 98.

325

Feltűnő olcsóságok.

A mostoha üzletmenetel miatt alkalmam volt az alatt elősorolt árukat pe-tom árért beszerezni és ezeket a nagyérdemű közönség rendelkezésére bocsájtani feltűnő olcsó árban.

MAUTHNER R.,

olcsó áruháza Hunyadi-utca 1. sz.

Blous selymek, taftok, Pove, csipkekelmék, szallagok, csipkék 3 krajcártól kezdve. Nagy választék angol férfi szövetekben, vászon és szaténeműekben.

Aláírási felhívás.

Az ujaradi takarékpénztár részvénytársaság 1910. évi január 30. napján megtartott rendes közgyűlésének határozata alapján 250 drb. egyenként 400 korona névértékű részvényt bocsát ki, melyekből 200 darabra a részvényesek tarthatnak igényt és pedig olykép, hogy minden lebélyegzés végett bemutatandó 5 régi részvény alapján egy új részvényre gyakoroltassék az elővételi jog. Azok a részvényesek, akiknek ötnél kevesebb részvényük van, szintén gyakorolhatják elővételi jogukat cly formán, hogy részvényeiket lebélyegzés végett bemutatják és ez alapon minden egyes részvény után egy ötödörösztvény-igazolványt kapnak kézhez. Öt ilyen igazolvány ellenében az alanti befizetés teljesítése esetén egy új részvény adatik ki. Ha ezen ötödörösztvény-igazolványok 1910. évi március hó 1. napjáig, öt ilyen igazolvány bemutatása mellett egy új részvényre be nem cseréltetnek, azok érvényüket veszítik, mivel hányadrészvények kibocsátva nem lesznek.

Részvényutalvány alapján egymagában elővételi jog nem gyakorolható.

A fennmaradó 50 drb. új részvényt az alanti feltételek mellett a tisztviselői nyugdíjalap veszi át.

2. Az elővételi jog gyakorlásánál a régi részvények bemutatandók és a jog gyakorlása a részvények lebélyegzése által állapittatik meg.

3. Az elővételi jog 1910. évi február hó 15. napjáig bezárólag érvényesítendő, különben az elővételi jog elenyészik.

4. Az átvételi árfolyam részvényenként 450 koronában állapittatik meg.

5. A részvények átvételi árfolyama a fokozatos bélyegilletéssel egyetemben legkésőbb 1910. évi március hó 1. napjáig teljesen befizetendő. A befizetendő átvételi árfolyam után 1910. évi január hó 1. napjától a befizetés napjáig az 5% kamatok is befizetendők.

6. Az egyes befizetések ideiglenes elismervény ellenében teljesítendők, melyek ellenében egy megállapítandó harárnapon új részvények fognak kiszolgáltatattani.

7. Az átvételi árfolyam 1910. évi március hó 1. napjáig kamataival és a bélyegilletéssel teljes összegében a be nem fizettetik, az elővételi jog hatályát veszti és az ennek megfelelő részvényt az igazgatóság szabad kézből értékesítheti.

8. Az új részvények birtokosai 1910. évi január 1-től kezdve az üzleteredményben, valamint a részvényeseket megillető összes jogokban részesülnek.

Ujarad, 1910. évi január hó 31-én.

Az „Ujaradi takarékpénztár részv. társaság”
igazgatósága.

862

Vendéglő átvétel!

Van szerencsém a m. t. közönséget értesíteni, hogy a Bercsenyi Miklós-utca 1. sz. alatt levő régi jó birtéknak örvendő

„Jó pásztor”-hoz

címzett vendéglőt **átvettem** és azt tovább fogom vezetni.

Főtörökvésem lesz kitűnő ételek és finom hegyaljai borok kiszolgálása által az igen t. vendégeim megelégedését kiérdemelni.

Szíves pártfogást kér:

Maksay Lajos

vendéglős.

859

N. é. hölgyközönség!

Tisztelettel értesitem, hogy folyó évi február hó 1-én egy

női fodrász termet

nyitottam, hol is fejmosás szak-szerűen végeztetik.

A megmosott haj „**villanya**” meleg levegővel száríttatik, a fésülésre pedig egy nőt szerződtettem.

Ugyisint hajfestést valamint minden e szakmába vágó női hajmunkákat készítek.

Egyben tudatom, hogy külön bejárat is van

Deák Ferenc-u. 42. sz.

az udvarban a kapubejáratnál szemben.

856

Kiváló tisztelettel

Turoczy Elek,

fodrász.

Alapított 1888. évben.

Várhoi László
ur- és női cipész.

Arad, Weitzer János-utca 2. sz.

Minerita-palota a leányiskolával szemben.

Van szerencsém a t. helybéli és vidéki közönség figyelmét felhívni 19 év óta fennálló jó birtéknak örvendő cipész-üzletre. A bekövetkező őszi időnyre beszerestem mindennemű bőrkülönlegességeket.

Az önkéntes uraknak figyelmüket felhívom, hogy lábbelit készítek mindennemű feygyvernemhez a legjobb kivitelben, előírás szerint. Az egyenruházati egyletnek több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös áron kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszközöltnék.

Kiváló tisztelettel

Várhoi László.

481

FEHÉR KIRAKATOK.

Ez idényben is bemutatjuk a n. é. közönségnek **tehérmemű raktárunk** egyrészt, előnyös elővételeink tömegéről némi tájékoztatást nyujtanak **kirakataink megtekintetése**; mire a nagyközönséget zennel tisztelettel kérjük.

Kirakatainkban minden egyes cikk külön elhelyezést nyert.

1 nagy kirakat tiszta cérna vászon, elsőrendű **Bumburgi, creás és irlandi.**

Egy teljes kirakat **Schroll áru.**

Egy teljes kirakat **pamuth vászon.**

Sensációs olcsó árakkal.

1 kirakat sima és ájour **asztalnemű,**

1 kirakat **Schweitzzi himzés,**

a Forray-utca felé, női **fehérmemű**

reclam árjegyzéssel.

Rosenblüh H. és Társa

Szabadság-tér.

461

Új üzlet!

a törvényszékkel szemben,
(a Lutheránus palotában.)

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a mai kornak megfelelő

fűszer-üzletet és vendéglőt

nyitottam. Együttal értesitem a t. ügyvédi kart, hogy üzletemben tartok mindenféle bélyegeket. A legjobb fűszerneműek állandóan készletben vannak. Vendéglőmben jó italokat tartok, kitűnő magyar konyhával. Abonensek is elfogadtatnak. — Pontos kiszolgálás! — Nagybecsű pártfogását kérve, vagyok tisztelettel 819

Szferle Ágoston.

Telefon 135.

GELLER I.

ékszerész.

Zsebórák

és **VALÓDI**

ezüstárak

nagy raktára.

ARAD,

Andrássy-ter 14.

641

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstnemeleket ki-váltak és veszek. Farkas Streicher Arad, Tökölly-tér 1. 508

, Ott leszek.

Ibolyacsokor a kezemben!" Böske. 857

Kereskedelmi

irodai teendőkben nagy gyakorlattal bíró leány, ki perfekt gép-író is, szerény feltételek mellett ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban. 851

Gyenge tanulókat

magánvizsgálatra felelősséggel elő-készít Steiner, Kápolna-u. 28. 855

Keresek

2 butorozott szobát konyha használatával, esetleg azonnali beköltöz-ködésre. 861

3 szobás

modern földszinti lakás villany-és gázvilágítással, minden hozzá-tartozóval együtt május 1-re kiadó. Könyök-utca 5. szám. 858

Szatócsüzet,

mely 50 év óta fennáll, eladó. Bővebbet Mikos Kelemen-utca 58. 836

Bercsényi Miklós-utca

36. számú ház amelyben már egy 25 év óta fennálló szatócsüzlet van, és Angyal-u. 20. számú ház előnyös feltételek mellett eladók. Mindkettő saját ház. Cím a kiadó-hivatalban. 834

Kiadó üzlethelyiségek.

Hunyadi-utca 1. számú házban a Färber üzlethelyiségből még kiha-sítandó 1 nagyobb, esetleg 2 kis sebb üzlethelyiség május 1-től. Ugyanott egy nagy pince is kiadó. 852

Május 1-től kiadó lakások.

A Szabadság-tér és Hunyadi-utca sarkán levő Münz-házban az I-ső emeleten egy 4 szobából, fürdő-szoba és mellékhelyiségekből, to-vábbá a II-ik emeleten 2 nagy szoba, hálófülke és mellékhelyisé-gekből álló lakás. 853

Telefon 348.

Husserl Manó bádógos

vízvezeték szerelő.

Javítások 161

olcsón és gyorsan.

Arad, Szt. Pál-utca 11.

Jó irással bíró

irodai teendőkben jártas fiatalem-ber állást keres. Cím a kiadóhiva-talban. 810

Kitűnő világosi hegyibor

literenként 26 kr.-ért és óborok leg-jutányosabb áron kaphatók Poppé Sándornál Aulich Lajos-utca 8 a. 459

Régiségeket keres

legmagasabb árak mellett Pick Adolf, a Monarchia első régiség-kereskedője Budapest, Egyetem-utca II sz.

Intelligens, fiatal jess nő,

kinek művészi kvalitásai vannak, de anyagiakban nincsen tehetsége, keres egy olyan művészbarátot, ki anyagiakban segítségére lenne, há-lás lenne érte. Ajánlatokat „Böske” címen a lap kiadóhivatalába kér.

Gebildete einfache Frau

wünscht Bekanntschaft mit Pen-sionise für gemeinsame Wohnung. Adresse „Nüchtern“ an die Admi-nistration. 835

Trágya

érett és félérett, ugyszintén ház-telke egészben vagy parcellázva, előnyös feltételekkel, szabadkézből eladók Fejsze- és Mihály-utca sar-kán. Bővebbet tulajdonosnál, S. Választó-utca 26. alatt. 833

Eladó

helyszüke miatt 20—25 méter-mázsa korpa, métermázsként 11 koronáért Doró Márton gőzmalom-tulajdonosnál, Paulison. 837

Házhoz szállítjuk

10 perccel a vonat érkezése után az összes fővárosi napilapokat, élc és szépirodalmi újságokat. Előfi-zetéseket eredeti árban elfogadunk a lapokhoz járó összes kedvezmé-nyekkel (könyvajándék, naptár, stb. Ingusz I. és Fia újságvállalata Arad, Andrassy-tér 16. 671

Eladó ház kerttel.

(Kiss Ernő-utca 7.) 848

Üzleti könyvek,

gyári raktára. Képes levelező-lapok csaknem félárban. Rongált dobozu levélpapírok, farsangi jux-cikkek és alarcok legnagyobb választéka. Legújabb társasjátékok. A köl-csönkönyvtár 275 oldalas új ma-gyar jegyzéke megjelent. 90,000 köte-tes kölcsönkönyvtár. 80,000 kötetes zenemű kölcsönző intézet. Nagyvá-lasztékú antiquarium. — Kerpetz István, könyv és papírkereskedése Aradon Andrassy-tér 20 sz. Telefon 885. 525

Modern

földszinti v. első eme-leti uri lakás kerestetik a főtéren vagy annak közvetlen közelében. A lakás 4—5 szoba, elő-szoba, fürdőszoba és megfelelő mellékhelyi-ségekből állhat. Ajánla-tokat lakás jelisével a kiadóhivatal továbbít. 437

MEGHÍVÓ.

Az „Aradi Villamossági Részvénytársaság”

1910. évi február 9-én délután fel 3 órakor

Aradon a társaság hivatalos helyiségében (Radnai-ut 19. a) megtartandó

X. rendes közgyűlésére.

NAPIREND.

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság 1909. évi jelentése és ezzel kapcsolatosan a számadások megvizsgálása és a mérleg megállapítása. 854
 2. Határozás az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentés iránt.
 3. Határozás a nyereség felosztása iránt.
 4. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottsági tagok évi tiszteletdíjának megállapítása.
 5. Az igazgatóság megválasztása.
 6. A felügyelő-bizottság megválasztása.
- Aradon, 1910. évi február havában.

Az igazgatóság.

Azon szavazásra jogosult részvényesek, akik a közgyűlésen személyesen, vagy helyetteseik által részt akarnak venni, tartoznak az alapszabályok 16. cikke értelmében részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt a társaság pénztáránál Aradon, vagy a Részvénytársaság Villamos és Közlekedési Vállalatok számára cégnél (Budapest, V. Béla-utca 5. II.) legalább 3 nappal a közgyűlés határnapja előtt letenni.

Mérlegszámla 1909. december 31-én. Vagyoni: Központi telep: Épületek, gépek, transzformátorok, aradi és ujaradi, zsigmond-házi vezeték hálózat stb. 1590136 k. 78 f. Értékpapírok 13597 k. 50 f. Árú és anyagkészlet 63787 k. 20 f. Pénztár számla 1299 k. 82 f. Adósok 54 06 k. 63 f. Különféle aktívák 138021 k. 44 f. Közműhely telep 111412 k. 41 f. Teher: Részvénytőke számla 1,500.000 k. Törlesztési és értékesítési tartalékok 149000 k. Elfoadványaink 80000 k. Hitelezők 44177 k. 31 f. Külön-féle passzívák 90652 k. 79 f. Nyereségátvétel 1908. évről 3284 k. 22 f. 1909. évi nyereség 105347 k. 46 f. Az Aradi Villa-mossági Részvénytársaság Igazgatósága. Megvizsgálta és rendben találta a felügyelő-bizottság.